

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ № 22/11-1/ВД від 22.11.2024 р.

Генеральний директор
ТОВ «ФК «АПМІ ФІНАНС»

Андрій ВЕРЕМЧУК

**ПРАВИЛА
ПРО ПОРЯДОК НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ**

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АПМІ ФІНАНС»

ідентифікаційний код 40461899

ліцензія Національного банку України

на надання фінансових платіжних послуг

№ 21/777-рк від 30.04.2023

Київ – 2024 рік

ЗМІСТ

I.	Загальні положення	3
II.	Перелік та опис видів фінансових платіжних послуг, які надаються надавачем фінансових платіжних послуг	6
III.	Опис порядку надання всіх фінансових платіжних послуг із зазначенням переліку всіх залучених сторін та наведенням опису порядку взаємодії з ними під час надання фінансових платіжних послуг	8
IV.	Порядок розкриття інформації про умови та порядок надання фінансової платіжної послуги користувачу такої послуги (включаючи інформацію про тарифи, комісійні винагороди та збори, які користувач має сплачувати надавачу фінансових платіжних послуг за надання обраної платіжної послуги, загальну вартість фінансової платіжної послуги для користувача, підтвердження здійснення платіжної операції).	46
V.	Строки та порядок зберігання інформації про надання фінансових платіжних послуг.	50
VI.	Опис користування послугами технологічних операторів та участі надавача фінансових платіжних послуг у платіжних системах.	52
VII.	Опис порядку інформування користувачів фінансових платіжних послуг про призупинення/припинення надання фінансових платіжних послуг.	57
VIII.	Запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.	59
IX.	Інші положення	62

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Правила про порядок надання фінансових платіжних послуг (далі – «Правила») ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АП.МІ ФІНАНС» (далі – «Платіжна установа»), розроблені на підставі Статуту Платіжної установи, Законів України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (далі – Закон «Про фінансові послуги»), «Про платіжні послуги», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон «Про протидію легалізації відмиванню доходів»), а також Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, затвердженого постановою Правління НБУ від 07 жовтня 2022 року №217 (далі – «Положення №217»), Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління НБУ від 29 грудня 2023 року №199 (далі – «Положення №199»), Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 року №163 (далі – «Інструкція №163»), Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів», затвердженого постановою Національного банку України від 29 липня 2022 року №164 (далі – «Положення №164»), Положення про здійснення установами фінансового моніторингу», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2020 року №107 (далі – «Положення №107»), Положення про порядок розкриття інформації небанківськими надавачами платіжних послуг, затвердженого постановою Національного банку України від 17 серпня 2022 року №181 (далі – «Положення №181»), інших нормативно-правових актів регуляторів ринку фінансових послуг.

2. Ці Правила регламентують надання Платіжною установою фінансових платіжних послуг.

Фінансові платіжні послуги надаються Платіжною установою за наявності ліцензії Національного банку України (далі – «НБУ») на надання фінансових платіжних послуг (далі – «Ліцензія»).

Платіжна установа має право надавати всі або окремі фінансові платіжні послуги, за умови визначення відповідних фінансових платіжних послуг у Ліцензії та включення Платіжної установи до Реєстру платіжної інфраструктури.

Законом України «Про платіжні послуги» не встановлено вимог для надавачів платіжних послуг щодо обов'язкової участі у платіжних системах для виконання платіжних операцій.

Платіжна установа може надавати послуги на платіжному ринку як шляхом участі у платіжних системах, так і як самостійний надавач платіжних послуг.

Платіжна установа зобов'язана мати комп'ютерну техніку, облікову і реєструючу системи, які дають змогу забезпечити ведення обліку та реєстрацію операцій з надання фінансових послуг в електронному вигляді, а також виконання вимог щодо подання до НБУ інформації та звітності, установлені законодавством України з питань регулювання ринків фінансових послуг. Облікова і реєструюча системи Платіжної установи повинні відповідати вимогам законодавства України з питань регулювання ринків фінансових послуг.

3. Правила є обов'язковими для виконання працівниками Платіжної установи, які беруть участь у наданні фінансових платіжних послуг.

4. У цих Правилах наведені терміни та поняття вживаються в такому значенні:

АПК платіжної системи – сукупність складових компонентів (підсистем, блоків, елементів), функціонально визначених на рівні інформаційної структури, взаємодія яких відповідно до інформаційних технологій та визначених правил (регламентів, інструкцій тощо) забезпечує реалізацію основних функцій відповідної платіжної системи;

верифікація клієнта (верифікація користувача) – заходи, що вживаються Платіжною установою з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих Платіжною

установою ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність;

банк-посередник – банк, який Платіжна установа залучає, шляхом укладення відповідних договорів з переказу коштів, для здійснення платіжних операцій, ініційованих фізичними та юридичними особами/фізичними особами-підприємцями.

дистанційна платіжна операція - платіжна операція, що здійснюється із застосуванням засобів дистанційної комунікації;

еквайринг платіжних інструментів (далі – «еквайринг») - платіжна послуга, що полягає у прийнятті платіжних інструментів, результатом якої є переказ коштів отримувачу та/або видача коштів у готівковій формі;

еквайрингова установа (далі – «еквайр») - надавач платіжних послуг, який надає послугу еквайрингу платіжних інструментів та має ліцензію на надання такої послуги;

електронний платіжний засіб (або ЕПЗ) – платіжний інструмент, реалізований на будь-якому носії, що містить в електронній формі дані, необхідні для ініціювання платіжної операції та/або здійснення інших операцій, визначених договором з емітентом;

електронний документ - документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму або паперову форму;

емісія платіжних інструментів - платіжна послуга, що надається надавачем платіжних послуг на договірних засадах із платником, яка полягає у випуску (наданні) платнику платіжного інструменту для ініціювання та оброблення платіжних операцій;

емітент платіжних інструментів (далі – «емітент») - надавач платіжних послуг, який надає послугу емісії платіжних інструментів та має право на надання такої послуги відповідно до Закону;

засіб дистанційної комунікації - засіб комунікації, що використовується у процесі укладання правочинів щодо надання платіжних послуг (у тому числі для надсилання та отримання всіх необхідних для цього документів та відомостей) та/або ініціювання платіжних операцій без фізичної присутності надавача платіжних послуг та користувача;

згода суб'єкта персональних даних – будь-яке документоване, зокрема письмове, добровільне волевиявлення фізичної особи щодо надання дозволу на обробку її персональних даних відповідно до сформульованої мети їх обробки;

ідентифікація - заходи, що вживаються Платіжною установою для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних;

ініціатор - особа, яка на законних підставах ініціює платіжну операцію шляхом формування та/або подання відповідної платіжної інструкції, у тому числі із застосуванням платіжного інструменту. До ініціаторів належать платник;

користувач платіжних послуг (далі – «користувач») - фізична особа або юридична особа, яка отримує чи має намір отримати платіжну послугу як платник або отримувач (або обидва одночасно);

комісійна винагорода – сума коштів, яку сплачує користувач Платіжній установі за здійснення фінансової операції (в національній валюті) згідно з тарифами Платіжної установи;

надавач платіжних послуг – банк або небанківський надавач платіжних послуг, який отримав ліцензію Національного банку України на надання фінансових платіжних послуг;

надавач фінансових послуг - фінансова установа, яка має право надавати фінансові послуги з надання коштів та банківських металів у кредит;

надзвичайна ситуація - чинники та обставини, що становлять загрозу для безперервності діяльності Платіжної установи: економічна криза, терористичний акт, природні катастрофи (землетрус, зсув, обвал, сель, цунамі, лавина, повінь, смерч, посуха, заморозки, гроза, природна пожежа), техногенні катастрофи та аварії (вибух, пожежа), масові заворушення, збої в постачанні електроенергії, кіберінциденти в платіжній інфраструктурі та кібератаки на неї;

обробка персональних даних – будь-яка дія або сукупність дій, здійснених повністю або частково в інформаційній (автоматизованій) системі та/або в картотеках персональних даних, які пов'язані зі збиранням, реєстрацією, накопиченням, зберіганням, адаптуванням, зміною, поновленням,

використанням і поширенням (розповсюдженням, реалізацією, передачею), знеособленням, знищенням відомостей про фізичну особу;

операційний день – день, протягом якого Платіжна установа, залучена до виконання платіжної операції, здійснює свою діяльність, необхідну для виконання платіжних операцій;

операційний час – частина операційного дня Платіжної установи, протягом якої приймаються платіжні інструкції та інструкції на відкликання. Тривалість операційного часу встановлюється надавачем платіжних послуг самостійно та закріплюється його внутрішніми документами;

отримувач – особа, на рахунок якої зараховується сума платіжної операції;

веб-сайт Платіжної установи - сукупність програмних та апаратних засобів з унікальною адресою у мережі Інтернет разом з інформаційними ресурсами, за допомогою якого можливо ініціювати операції переказу коштів без відкриття рахунку;

переказ коштів без відкриття рахунку (далі – «переказ коштів») - платіжна послуга, що надається платнику з метою переказу коштів у готівковій чи безготівковій формі отримувачу або надавачу платіжних послуг, який діє від імені отримувача, під час якої надавач цієї послуги не використовує відкритий у нього рахунок платника та/або отримувача;

платіжна інструкція - розпорядження ініціатора Платіжній установі щодо виконання платіжної операції;

платіжна картка - електронний платіжний засіб у вигляді пластикової чи іншого виду картки;

платіжна система - система для виконання платіжних операцій із формальними та стандартизованими домовленостями і загальними правилами щодо процесингу, клірингу та/або виконання розрахунків між учасниками платіжної системи (в тому числі міжнародна платіжна система (МПС) чи національна платіжна система (НПС));

платіжна установа - юридична особа (крім банку, фінансової установи, що має право на надання платіжних послуг, оператора поштового зв'язку, органу державної влади, органу місцевого самоврядування), яка в установленому порядку отримала право на надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг (крім платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима)

платник – особа, з рахунку якої ініціюється платіжна операція на підставі платіжної інструкції;

платіжний застосунок - програмне забезпечення (встановлене в тому числі в мобільних телефонах), що дає змогу користувачу ініціювати платіжну операцію з рахунку платника (у тому числі за допомогою платіжних інструментів) та/або здійснювати інші операції, передбачені договором з надавачем платіжних послуг;

платіжний інструмент – персоналізований засіб, пристрій та/або набір процедур, що відповідають вимогам законодавства та погоджені користувачем і Платіжною установою для надання платіжної інструкції;

платіжний метод банку – сервіс, розроблений за участю банку, який:

- включає в себе АРІ та візуально реалізовану на сайті Отримувача/Платіжної установи відповідну кнопку, та

- дозволяє Платникам, шляхом вибору способу оплати за допомогою платіжного методу банку на сайті Отримувача/Платіжної установи, ініціювати в платіжному додатку (застосунку) банку платіжні операції з метою оплати вартості товарів/послуг за реквізитами IBAN [з рахунку на рахунок (A2A)].

платіжний пристрій – технічний пристрій (банківський автомат, платіжний термінал, програмно-технічний комплекс самообслуговування, програмно-апаратне середовище мобільного телефону, інший пристрій), що дає змогу користувачу ініціювати платіжну операцію;

платіжний рахунок - рахунок, що відкривається небанківським надавачем платіжних послуг користувачу на договірній основі виключно для цілей виконання платіжних операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства;

публічний договір – це договір, в якому Платіжна установа взяла на себе обов'язок надавати фінансові платіжні послуги кожному користувачу, який до неї звернеться; договором можуть бути встановлені правила, обов'язкові для сторін під час укладення і виконання публічного договору, а саме: умови, строки, порядок проведення платіжних операцій, розмір комісійної винагороди,

принципи виконання документів на переказ коштів, порядок вирішення спорів, інші умови договору; умови публічного договору встановлюються однаковими для всіх користувачів;

Реєстр платіжної інфраструктури (далі – «Реєстр») - електронний реєстр, що ведеться НБУ за допомогою відповідного комплексу організаційно-технічних засобів, у якому зазначаються відомості про надавачів платіжних послуг та інших осіб, відомості про яких підлягають включенню до Реєстру відповідно до Закону України «Про платіжні послуги»;

розрахунковий банк – уповноважений оператором відповідної платіжної системи банк, що бере участь у проведенні розрахунків у платіжній системі;

ризик – можливість виникнення певної події, настання якої призводить до фінансових чи іншого виду втрат;

сума платіжної операції – відповідна сума коштів, яка в результаті виконання платіжної операції має бути зарахована на рахунок отримувача;

технологічний оператор платіжних послуг (далі – «технологічний оператор») - юридична особа, що надає послуги процесингу, клірингу або виконує операційні, інформаційні та інші технологічні функції, пов'язані з наданням платіжних послуг, без залучення коштів за платіжними операціями на свій рахунок;

торговець - суб'єкт господарювання (юридична особа або фізична особа, яка здійснює підприємницьку діяльність, незалежну професійну діяльність), який відповідно до договору з Платіжною установою приймає до обслуговування платіжні інструменти для здійснення оплати вартості товарів чи послуг;

учасник платіжної системи - прямий та непрямий учасники платіжної системи;

Payment Card Industry Data Security Standard (далі – «PCI DSS») - міжнародний стандарт безпеки даних індустрії платіжних карток, у разі надання послуг, що пов'язані з обслуговуванням платіжних операцій з використанням платіжних карток;

Chargeback (чарджбек) - процедура повернення коштів шляхом опротестування платежу, якщо є вагомні аргументи на користь того, що транзакція є несанкціонованою, помилковою чи шахрайською, а також у разі непоставки замовленого товару/послуги чи отримання їх неналежної якості (застосовується у МПС Visa та Mastercard).

Інші терміни, що вживаються у Правилах, застосовуються у значеннях, визначених законодавством України.

II. ПЕРЕЛІК ТА ОПИС ВИДІВ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ПЛАТІЖНОЮ УСТАНОВОЮ

1. Платіжною установою надаються фінансові платіжні послуги з переказу коштів без відкриття рахунку.

2. Платіжною установою можуть надаватись такі види послуг з переказу коштів без відкриття рахунку:

2.1. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням електронних платіжних засобів на сайтах в мережі Інтернет, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо;

2.2. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням електронних платіжних засобів через сайти в мережі Інтернет у платіжних застосунках банків-посередників, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо;

2.3. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням платіжного методу банку через сайти в мережі Інтернет у платіжних застосунках банків-посередників, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо;

2.4. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням електронних платіжних засобів на сайтах в мережі Інтернет, за участю банків-посередників відповідно до розроблених ними платіжних схем, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо;

2.5. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими юридичними особами чи фізичними особами-підприємцями, на рахунки фізичних осіб, що відкриті у надавачах платіжних послуг, за унікальним номером електронного платіжного засобу отримувача (фізичної особи).

3. Ініціаторами платіжних операцій можуть бути фізичні особи, фізичні особи-підприємці та юридичні особи.

4. Отримувачами коштів за платіжними операціями можуть бути фізичні особи, фізичні особи-підприємці та юридичні особи.

5. Переказ коштів Платіжна установа здійснює виключно в національній валюті України (гривні). Комісійна винагорода за здійснення переказів коштів, стягується у гривні відповідно до тарифів, затверджених Платіжною установою.

6. Платіжні операції здійснюються:

6.1. Шляхом надання користувачем платіжної інструкції відповідному учаснику платіжної системи, у тому числі шляхом використання певного платіжного інструменту, в порядку, визначеному правилами цієї платіжної системи;

6.2. Шляхом надання ініціатором платіжної інструкції надавачу платіжних послуг, в якому відкрито його рахунок.

7. Платіжні операції здійснюються у безготівковій формі.

8. Платіжна установа не надає послуги з переказу коштів через структурні підрозділи (філії, відділення, пункти надання фінансових послуг тощо).

9. Платіжна установа не залучає комерційних агентів.

10. Платіжна установа не використовує у своїй діяльності програмно-технічні комплекси самообслуговування (ПТКС) та не здійснює ініціювання переказів коштів шляхом внесення готівки Платниками.

11. Платіжна установа може надавати послуги з переказу коштів:

- самостійно (не беручи участь у платіжних системах);
- як учасник відповідних платіжних систем.

12. Платіжна установа під час переказу коштів виступає фінансовим посередником між Платником та Отримувачем, укладаючи договори з Платниками/Отримувачами.

Надання послуг з переказу коштів (у тому числі виконання окремих або разових платіжних операцій) здійснюється на підставі публічного договору, що укладається між Платіжною установою та користувачами (фізичними особами) відповідно до вимог законодавства, на узгоджених сторонами умовах.

Договір про надання послуг з переказу коштів з користувачами юридичними особами чи фізичними особами-підприємцями укладається в письмовій формі (паперовій або електронній). Договір про надання послуг з переказу коштів укладається з користувачами (фізичними особами) шляхом приєднання користувача до публічного договору, розміщеного на веб-сайті Платіжної установи в мережі Інтернет, який встановлює правила, обов'язкові для сторін при укладенні і виконанні публічного договору, а саме: порядок та строки проведення платіжних операцій, розмір комісійної

винагороди, умов виконання платіжних операцій та відкликання платіжних інструкцій, порядок вирішення спорів тощо, а також передбачає згоду користувача-суб'єкта персональних даних на обробку його даних при наданні послуг з переказу коштів без відкриття рахунку згідно із законодавством України. Усі поточні редакції публічної пропозиції укладення договору та документів, що містять інформацію про комісійні винагороди, зберігаються на веб-сайті Платіжної установи із зазначенням строку їх дії. Користувачі мають право в будь-який час отримати доступ до всіх редакцій публічної пропозиції укладення договору та інших документів, що розміщені на веб-сайті Платіжної установи.

У разі виникнення неоднозначного тлумачення прав та обов'язків сторони за договором за участю користувача (споживача платіжних послуг) такі права та обов'язки тлумачаться на користь такого споживача.

13. Операційний час Платіжної установи становить 24 години на добу (цілодобово).
Операційними днями Платіжної установи є 7 днів на тиждень.

14. Платіжна установа надає послуги з переказу коштів після ідентифікації особи Платника чи Отримувача у випадках, передбачених законодавством України, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Платіжна установа відмовляє користувачу в проведенні операції з переказу коштів у разі ненадання необхідних документів, передбачених законодавством України і цими Правилами, чи правилами платіжної системи, учасником якої є Платіжна установа, з урахуванням вимог у сфері запобігання та протидії (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та відповідно до Міжнародних стандартів з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення FATF (Міжнародної групи з протидії відмиванню брудних грошей).

15. Переказ коштів з використанням електронних платіжних засобів здійснюється за наявності попередньо укладених договорів з операторами відповідних платіжних систем та/або з еквайрами, які є учасниками відповідної платіжної системи і надають послуги з інтернет-еквайрингу, що дозволяє здійснити списання коштів з рахунку держателя електронного платіжного засобу (платіжної картки), та з урахуванням правил роботи цих платіжних систем і вимог законодавства України.

16. Платіжна установа забезпечує виконання платіжних операцій користувачів через розрахункові рахунки, відкриті в банках, або в розрахунковому банку платіжної системи, учасником якої вона є.

Розрахунки між Платіжною установою та іншими небанківськими надавачами платіжних послуг для забезпечення виконання платіжних операцій користувачів здійснюються шляхом проведення суми платіжної операції між розрахунковими рахунками Платіжної установи та інших небанківських надавачів платіжних послуг, що відкриті в банках (розрахунковому банку платіжної системи).

III. ОПИС ПОРЯДКУ НАДАННЯ ВСІХ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ПЕРЕЛІКУ ВСІХ ЗАЛУЧЕНИХ СТОРІН ТА НАВЕДЕННЯМ ОПИСУ ПОРЯДКУ ВЗАЄМОДІЇ З НИМИ ПІД ЧАС НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

1. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням електронних платіжних засобів на сайтах в мережі Інтернет, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо.

1.1. Спосіб ініціювання платіжних операцій, призначення платіжних операцій, інформація про ініціаторів платіжних операцій та отримувачів коштів за платіжними операціями, валюта платіжної операції та форми розрахунків:

1.1.1. Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем платіжної інструкції відповідному учаснику платіжної системи шляхом використання електронного платіжного засобу (платіжної картки), в порядку, визначеному правилами цієї платіжної системи.

Платіжна інструкція має містити інформацію, що дає змогу надавачу платіжних послуг ідентифікувати особу платника та отримувача за платіжною операцією, рахунки платника та отримувача, надавачів платіжних послуг платника та отримувача, суму платіжної операції та іншу інформацію (реквізити), необхідну для належного виконання платіжної операції.

1.1.2. Переказ коштів здійснюється в оплату товарів (робіт, послуг), у тому числі в оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг кабельного, цифрового та супутникового телебачення, послуг Інтернет-провайдерів, послуг з організування азартних ігор, що надаються суб'єктами господарювання на підставі чинних ліцензій, виданих Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей (в т.ч. для оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх казино в мережі Інтернет; оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх з букмекерської діяльності в мережі Інтернет; оплати участі в розіграші державної лотереї), для оплати деталей та приладдя для автотранспортних засобів, для оплати обов'язкових платежів, штрафів, зборів, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо.

1.1.3. Ініціаторами платіжних операцій є фізичні особи. Отримувачами платіжних операцій є юридичні особи чи фізичні особи-підприємці.

1.1.4. Валюта платіжної операції: національна валюта України (гривня).

1.1.5. Форма розрахунків: переказ коштів здійснюється в безготівковій формі.

1.2. Схема виконання платіжних операцій:

1.2.1. Порядок ініціювання платіжних операцій:

Ініціатор (платник) звертається до сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця в мережі Інтернет (мобільного додатку Отримувача) або веб-сайту Платіжної установи, який відповідає вимогам PCI DSS, для ініціювання платіжної операції з використанням ЕПЗ.

Для ініціювання платіжної операції на веб-сайті Платіжної установи/Технологічного оператора відбувається переадресація ініціатора з сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця (мобільного додатку Отримувача) на веб-сайт (платіжну сторінку) Платіжної установи/веб-сайт Технологічного оператора.

Ініціатор знайомиться з публічним договором про переказ коштів та з тарифами (комісійною винагородою) Платіжної установи (за наявності).

Підтвердженням погодження ініціатором умов публічного договору є ініціювання платіжної операції з використанням ЕПЗ.

Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем (фізичною особою-держателем ЕПЗ) платіжної інструкції при використанні платіжного інструменту (ЕПЗ), в порядку, визначеному правилами відповідної платіжної системи.

Платнику надається можливість ініціювати переказ коштів в автоматизованому режимі, вказавши реквізити його ЕПЗ, суму платіжної операції та інші необхідні дані для виконання платіжної

операції згідно з вимогами відповідної платіжної системи, в процесі чого формується відповідна платіжна інструкція.

1.2.2. Порядок виконання платіжних операцій:

1) Платіжна установа зобов'язана перевірити реквізити платіжної інструкції на виконання платіжної операції відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами НБУ.

2) Платіжна установа має право відмовити ініціатору у прийнятті наданої платіжної інструкції лише за наявності законних підстав для відмови.

Якщо Платіжна установа відмовляє у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції, вона повинна негайно повідомити про це ініціатора із зазначенням причини відмови та обов'язковим посиланням на норми законодавства.

У разі відмови Платіжної установи у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції з будь-яких причин така платіжна інструкція вважається неприйнятною до виконання.

Платіжна установа несе передбачену законодавством відповідальність за шкоду, заподіяну ініціатору у разі відмови у прийнятті наданої ним платіжної інструкції без законних підстав.

3) Платіжна інструкція може бути відкликана у будь-який момент до моменту безвідкличності платіжної інструкції.

Платіжна інструкція може бути відкликана тільки в повній сумі.

Для відкликання платіжної інструкції особа, яка має право на відкликання платіжної операції, надає Платіжній установі розпорядження за формою та в порядку, визначеними в договорі з Платіжною установою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати дату і час отримання нею розпорядження про відкликання платіжної інструкції в операційно-обліковій системі.

З відкликанням платіжної інструкції одночасно відкликається згода платника на виконання платіжної операції (за наявності), а в разі відкликання згоди платника на виконання платіжної операції - платіжна інструкція.

4) Платіжна установа повинна дотримуватися вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» щодо інформації, що супроводжує платіжну операцію.

5) Виконання платіжних операцій забезпечується використанням платіжної системи, в якій здійснюється емісія електронних платіжних засобів (міжнародної карткової платіжної системи чи національної платіжної системи).

6) Платіжна установа має право залучати для виконання платіжних операцій інших надавачів платіжних послуг як посередників.

При здійсненні платіжних операцій з використанням ЕПЗ користувачами (фізичними особами) Платіжна установа залучає еквайра (учасника МПС/НПС), який забезпечує проведення операції з використанням ЕПЗ відповідної платіжної системи.

Платіжна установа має забезпечити передавання еквайру, з яким укладено договір інтернет-еквайрингу, інформації, визначеної, зокрема законодавством з питань фінансового моніторингу для належного виконання стороннім еквайром вимог законодавства.

7) Через еквайра, з яким Платіжною установою укладено договір і який надає послугу еквайрингу, направляється електронний запит до банку-емітента (учасника МПС/НПС), з яким фізичною особою укладено договір на обслуговування ЕПЗ, щодо можливості проведення платіжної операції та наявності коштів на рахунку.

8) Банк-емітент резервує кошти для проведення платіжної операції та через еквайра, з яким укладено договір Платіжною установою, підтверджує (здійснює авторизацію) можливість виконання платіжної операції.

9) Платіжна установа повідомляє про можливість здійснення платіжної операції ініціатора та інформує про суму комісійної винагороди на веб-сайті (за наявності).

10) Платіжна установа зобов'язана надати користувачу-держателю ЕПЗ можливість перевірити реквізити платіжної інструкції до надання держателем згоди на проведення платіжної операції. Держатель ЕПЗ після перевірки реквізитів платіжної інструкції повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої операції.

Платіжна установа зобов'язана отримати згоду платника на виконання кожної платіжної операції, крім випадків, передбачених законодавством.

Порядок надання згоди на виконання платіжної операції визначається договором між платником та Платіжною установою.

Згодою платника на виконання платіжної операції є надання платіжної інструкції в інтерфейсі веб-сайту (платіжної сторінки) Платіжної установи/веб-сайту Технологічного оператора шляхом заповнення форм, натискання кнопок, введення реквізитів ЕПЗ платника, суми платежу та інших необхідних даних, підтвердження згоди на операцію за запитом банку-емітента ЕПЗ тощо.

У разі відкликання згоди на виконання платіжної операції така платіжна операція вважається неакцептованою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати в операційно-обліковій системі час отримання згоди платника на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій), а також розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій).

Порядок надання розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та банком-еквайром.

11) Після отримання підтвердження про можливість здійснення платіжної операції від банку-емітента через еквайра та надання держателем ЕПЗ згоди на проведення платіжної операції, здійснюється платіжна операція з використанням ЕПЗ.

12) Еквайр зобов'язаний виконати платіжну інструкцію ініціатора протягом операційного дня з моменту прийняття ним до виконання платіжної інструкції.

Платіжна установа та користувачі мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

13) Платіжна установа та еквайр зобов'язані забезпечити виконання платіжної операції в повній сумі, зазначеній у платіжній інструкції, якщо інше не визначено законодавством або договором між Платіжною установою та користувачем.

14) АПК відповідної платіжної системи підтверджує здійснення платіжної операції і надає унікальний код операції (ID), що підтверджує реєстрацію платіжної операції у платіжній системі.

АПК платіжної системи передає еквайру інформацію про здійснену платіжну операцію, який передає інформацію про це Платіжній установі.

15) Для документального підтвердження ініціювання платіжних операцій ініціатору надається (формується) квитанція в електронній формі із зазначенням унікального коду платіжної операції (ID). Ініціювання платіжної операції вважається завершеним з моменту надання (формування) платнику квитанції з обов'язковими реквізитами, передбаченими правилами платіжної системи.

16) Момент безвідкличності настає після надання держателем ЕПЗ згоди на проведення платіжної операції та присвоєння унікального коду платіжній операції у відповідній платіжній системі.

17) Інформація про здійснену платіжну операцію надається Отримувачу.

18) Еквайр формує Реєстр проведених платіжних операцій та направляє його на погодження Платіжній установі відповідно до укладеного між ними договору.

19) Платіжна установа перевіряє Реєстр здійснених платіжних операцій, погоджує його та інформує еквайра про це.

20) Еквайр перераховує кошти, що були списані банком-емітентом з рахунку фізичної особи, на розрахунковий рахунок Платіжної установи, відкритий у банку.

21) Платіжна установа здійснює переказ коштів на рахунки отримувачів за здійсненими платіжними операціями з розрахункових рахунків Платіжної установи (на підставі платіжних інструкцій Платіжної установи, наданих банкам, що обслуговують рахунки Платіжної установи).

22) Виконання зобов'язань Платіжної установи, що виникли за ініційованими платіжними операціями, до отримання відшкодування коштів за здійсненими фізичними особами платіжними операціями від еквайрів, Платіжна установа може проводити за рахунок власних коштів.

1.2.3. Порядок завершення платіжних операцій:

Платіжна операція вважається завершеною в момент зарахування суми платіжної операції надавачем платіжних послуг отримувача на рахунок отримувача.

Надавач платіжних послуг отримувача зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок отримувача протягом операційного дня надходження коштів на рахунок надавача платіжних послуг отримувача.

Надавач платіжних послуг отримувача та користувач мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

1.2.4. Платіжні інструменти, що використовуються для виконання платіжних операцій, порядок їх емісії та еквайрингу:

Під час ініціювання та виконання платіжних інструкцій використовуються платіжні інструменти: електронні платіжні засоби (платіжні картки), емітовані в міжнародних карткових платіжних системах (в тому числі Visa та MasterCard), чи емітовані в національних платіжних системах, відомості про які внесені до Реєстру платіжної інфраструктури.

Порядок емісії та еквайрингу вказаних платіжних інструментів, порядок їх використання у платіжних системах визначається Правилами вказаних платіжних систем, з урахуванням вимог Закону України «Про платіжні послуги» та нормативно-правових актів Національного банку України, в тому числі Постановою Національного банку України № 164 від 29.07.2022, якою затверджено Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів.

Порядок виконання операцій з використанням наданих користувачу платіжних інструментів та обмеження щодо таких операцій визначаються договором між надавачем платіжних послуг та користувачем і правилами відповідної карткової міжнародної платіжної системи/національної платіжної системи.

1.2.5. Документи, що підтверджують ініціювання платіжних операцій:

Квитанції за платіжними операціями в оплату товару, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо на рахунки юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є документами, що підтверджують ініціювання платіжних операцій, та оформлюються Платіжною установою/Технологічним оператором в електронній формі.

Квитанції повинні містити обов'язкові реквізити, визначені правилами платіжної системи.

Платіжні операції, що здійснюються у платіжній системі, повинні виконуватися з оформленням квитанції в електронній формі.

Квитанції складаються українською мовою.

Квитанції мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Квитанції повинні містити такі обов'язкові реквізити:

- номер платіжної інструкції;
- інформацію про надавача платіжних послуг (Платіжну установу);
- інформацію про платника та отримувача;
- дату та час здійснення операції;
- суму та валюту операції;
- суму комісійної винагороди (за наявності);
- призначення платіжної операції;
- ідентифікатор еквайра або інші реквізити, за допомогою яких є можливість ідентифікувати еквайра;

- ідентифікатор отримувача;
- ідентифікатор платіжного пристрою;
- унікальний код операції/найменування платіжної системи та код авторизації або інший код, що ідентифікує операцію в платіжній системі.

1.2.6. Для виконання платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів можуть використовуватися міжнародні карткові платіжні системи «Visa» чи «MasterCard», національна платіжна система «ПРОСТІР». Платіжна установа є непрямим учасником міжнародних карткових платіжних систем «Visa» чи «MasterCard».

1.3. Інформація про залучених осіб, які безпосередньо будуть задіяні під час надання зазначених послуг та опис порядку взаємодії з ними під час надання зазначених послуг:

- Отримувачі (юридичні особами/фізичні особи-підприємці, в тому числі Торговці, надавачі фінансових послуг). Платіжна установа укладає з Отримувачами договори про переказ коштів, які передбачають проведення платіжних операцій, ініційованих Платниками (фізичними особами) на користь Отримувача, із перерахуванням коштів на банківський рахунок Отримувача. Ініціювання платіжних операцій фізичними особами здійснюється через сайти Отримувачів в мережі Інтернет (платіжні застосунки), на яких розміщена інформація про товари (роботи, послуги);

- Еквайри (банк чи інша еквайрингова установа, які є учасниками МПС/НПС). За допомогою еквайра забезпечується ініціювання платіжних операцій Платником з використанням ЕПЗ. Платіжна установа укладає з еквайром договір інтернет-еквайрингу, відповідно до якого еквайр забезпечує проведення операції з використанням ЕПЗ відповідних платіжних систем та перераховує на розрахункові рахунки Платіжної установи кошти, що списані після авторизації банком-емітентом з рахунків фізичних осіб на користь Отримувачів згідно з правилами відповідних платіжних систем, для подальшого переказу Платіжною установою на рахунки Отримувачів;

- Обслуговуючі банки. Платіжна установа перераховує кошти, які надійшли від еквайрів за платіжними операціями фізичних осіб, ініційованих з використанням ЕПЗ, на рахунки Отримувачів з розрахункових рахунків Платіжної установи, відкритих в обслуговуючих банках, з якими Платіжна установа уклала договори про розрахунково-касове обслуговування (договори банківського рахунку).

- Технологічний оператор. Платіжна установа для забезпечення окремих технологічних функцій може залучати Технологічного оператора платіжних послуг на підставі відповідного договору з ним, що передбачає надання технологічним оператором Платіжній установі відповідних технологічних послуг. Зокрема, введення даних платіжної операції може відбуватися на веб-сайті Технологічного оператора, через Технологічного оператора може відбуватися технічна взаємодія (обмін інформацією) Платіжної установи з банками-еквайрами, Отримувачами, Платниками.

1.4. Рух інформаційних повідомлень та руху коштів (мал. 1):

1.4.1. Звернення ініціатора платіжної операції до сайту отримувача (юридичної особи/фізичної особи-підприємця) в мережі Інтернет, ознайомлення з інформацією про товари (роботи, послуги).

1.4.2. Переадресація ініціатора на веб-сайт Платіжної установи/Технологічного оператора для ініціювання платіжної операції.

1.4.3. Ознайомлення ініціатора з публічним договором про переказ коштів на веб-сайті Платіжної установи.

1.4.4. Надання ініціатором платіжної інструкції з використанням ЕПЗ (введення ініціатором інформації про реквізити ЕПЗ, суми платіжної операції та інших необхідних даних).

1.4.5. Запит через банк-еквайр до банку-емітента щодо можливості виконання платіжної операції (наявності коштів на рахунку ініціатора платіжної операції).

1.4.6. Інформування через банк-еквайра про підтвердження банком-емітентом можливості виконання платіжної операції (наявності коштів на рахунку ініціатора платіжної операції).

1.4.7. Інформування ініціатора платіжної операції про можливість виконання платіжної операції та розмір комісійної винагороди (за наявності).

1.4.8. Надання ініціатором платіжної операції згоди на виконання платіжної операції.

1.4.9. Інформування еквайром про здійснену платіжну операцію та надання відповідною платіжною системою унікального коду платіжній операції (ID).

1.4.10. Надання ініціатору платіжної операції квитанції з унікальним кодом платіжної операції (ID).

1.4.11. Інформування отримувача про виконання платіжної операції.

1.4.12. Направлення еквайром Реєстру здійснених платіжних операцій на погодження Платіжною установою.

1.4.13. Інформування Платіжною установою еквайра про погодження Реєстру здійснених платіжних операцій.

1.4.14. Перерахування Платіжній установі еквайром коштів, відшкодованих банком-емітентом за здійснені через Платіжну установу платіжні операції.

1.4.15. Перерахування коштів від Платіжної установи з розрахункового рахунку в банку-еквайрі або обслуговуючому банку для зарахування коштів отримувачу.

1.4.16. Зарахування коштів на рахунок отримувача.

2. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням електронних платіжних засобів через сайти в мережі Інтернет у платіжних застосунках банків-посередників, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо.

2.1. Спосіб ініціювання платіжних операцій, призначення платіжних операцій, інформація про ініціаторів платіжних операцій та отримувачів коштів за платіжними операціями, валюта платіжної операції та форми розрахунків:

2.1.1. Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем платіжної інструкції відповідному учаснику платіжної системи шляхом використання електронного платіжного засобу (платіжної картки), в порядку, визначеному правилами цієї платіжної системи.

Платіжна інструкція має містити інформацію, що дає змогу надавачу платіжних послуг ідентифікувати особу платника та отримувача за платіжною операцією, рахунки платника та отримувача, надавачів платіжних послуг платника та отримувача, суму платіжної операції та іншу інформацію (реквізити), необхідну для належного виконання платіжної операції.

2.1.2. Переказ коштів здійснюється в оплату товарів (робіт, послуг), у тому числі в оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг кабельного, цифрового та супутникового телебачення, послуг Інтернет-провайдерів, послуг з організування азартних ігор, що надаються суб'єктами господарювання на підставі чинних ліцензій, виданих Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей (в т.ч. для оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх казино в мережі Інтернет; оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх з букмекерської діяльності в мережі Інтернет; оплати участі в розіграші державної лотереї), для оплати деталей та приладдя для автотранспортних засобів, для оплати обов'язкових платежів, штрафів, зборів, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо.

2.1.3. Ініціаторами платіжних операцій є фізичні особи. Отримувачами платіжних операцій є юридичні особи чи фізичні особи-підприємці.

2.1.4. Валюта платіжної операції: національна валюта України (гривня).

2.1.5. Форма розрахунків: переказ коштів здійснюється в безготівковій формі.

2.2. Схема виконання платіжних операцій.

2.2.1. Порядок ініціювання платіжних операцій:

Ініціатор (платник) звертається до сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця (мобільного додатку Отримувача) в мережі Інтернет для ініціювання платіжної операції з використанням ЕПЗ.

Для ініціювання платіжної операції на веб-сайті Платіжної установи відбувається переадресація ініціатора з сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця (мобільного додатку Отримувача) в мережі Інтернет на веб-сайт (платіжну сторінку) Платіжної установи.

Ініціатор знайомиться з публічним договором про переказ коштів та з тарифами (комісійною винагородою) Платіжної установи (за наявності).

Підтвердженням погодження ініціатором умов публічного договору є ініціювання платіжної операції з використанням ЕПЗ.

Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем (фізичною особою-держателем ЕПЗ) платіжної інструкції при використанні платіжного інструменту (ЕПЗ), в порядку, визначеному правилами відповідної платіжної системи.

Платнику надається можливість ініціювати переказ коштів в автоматизованому режимі, вказавши реквізити його ЕПЗ, суму платіжної операції та інші необхідні дані для виконання платіжної операції згідно з вимогами відповідної платіжної системи, в процесі чого формується відповідна платіжна інструкція.

2.2.2. Порядок виконання платіжних операцій:

1) Платіжна установа зобов'язана перевірити реквізити платіжної інструкції на виконання платіжної операції відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

2) Платіжна установа має право відмовити ініціатору у прийнятті наданої платіжної інструкції лише за наявності законних підстав для відмови.

Якщо Платіжна установа відмовляє у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції, вона повинна негайно повідомити про це ініціатора із зазначенням причини відмови та обов'язковим посиланням на норми законодавства.

У разі відмови Платіжної установи у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції з будь-яких причин така платіжна інструкція вважається неприйнятною до виконання.

Платіжна установа несе передбачену законодавством відповідальність за шкоду, заподіяну ініціатору у разі відмови у прийнятті наданої ним платіжної інструкції без законних підстав.

3) Платіжна інструкція може бути відкликана у будь-який момент до моменту безвідкличності платіжної інструкції.

Платіжна інструкція може бути відкликана тільки в повній сумі.

Для відкликання платіжної інструкції особа, яка має право на відкликання платіжної операції, надає Платіжній установі розпорядження за формою та в порядку, визначеними в договорі з Платіжною установою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати дату і час отримання нею розпорядження про відкликання платіжної інструкції в операційно-обліковій системі.

З відкликанням платіжної інструкції одночасно відкликається згода платника на виконання платіжної операції (за наявності), а в разі відкликання згоди платника на виконання платіжної операції - платіжна інструкція.

4) Платіжна установа повинна дотримуватися вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» щодо інформації, що супроводжує платіжну операцію.

5) Виконання платіжних операцій забезпечується використанням платіжної системи, в якій здійснюється емісія електронних платіжних засобів (міжнародної карткової платіжної системи чи національної платіжної системи).

6) Платіжна установа має право залучати для виконання платіжних операцій інших надавачів платіжних послуг як посередників.

При здійсненні платіжних операцій з використанням ЕПЗ користувачами (фізичними особами) Платіжна установа залучає банк-еквайра (учасника МПС/НПС), який забезпечує проведення операції з використанням ЕПЗ відповідної платіжної системи.

Платіжна установа має забезпечити передавання банку-еквайру, з яким укладено договір інтернет-еквайрингу, інформації, визначеної, зокрема законодавством з питань фінансового моніторингу для належного виконання банком-еквайром вимог законодавства.

7) Для виконання платіжної операції Платіжна установа здійснює переадресацію ініціатора з платіжної сторінки Платіжної установи у платіжний застосунок банку-еквайра, який одночасно є банком-емітентом ЕПЗ ініціатора платіжної операції.

8) Банк-еквайр, з яким Платіжною установою укладено договір і який надає послугу еквайрингу, перевіряє за запитом можливість здійснення платіжної операції та наявності коштів на рахунку, резервує кошти для здійснення платіжної операції та підтверджує (здійснює авторизацію) можливість виконання платіжної операції.

9) Банк-еквайр повідомляє про можливість здійснення платіжної операції ініціатора та інформує про суму комісійної винагороди (за наявності).

10) Банк-еквайр надає користувачу-держателю ЕПЗ можливість перевірити реквізити платіжної інструкції до надання держателем згоди на проведення платіжної операції. Держатель ЕПЗ після перевірки реквізитів платіжної інструкції повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої операції.

11) Банк-еквайр зобов'язаний отримати згоду платника на виконання кожної платіжної операції, крім випадків, передбачених законодавством.

Порядок надання згоди на виконання платіжної операції визначається договором між платником та банком-еквайром.

Згодою платника на виконання платіжної операції є надання платіжної інструкції в інтерфейсі платіжного застосунку банку-еквайра шляхом натискання кнопки на підтвердження оплати.

У разі відкликання згоди на виконання платіжної операції така платіжна операція вважається неакцептованою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати в операційно-обліковій системі час отримання згоди платника на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій), а також розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій).

Порядок надання розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та банком-еквайром.

12) Після отримання підтвердження про можливість здійснення платіжної операції та надання держателем ЕПЗ згоди на проведення платіжної операції, здійснюється платіжна операція з використанням ЕПЗ.

13) Банк-еквайр зобов'язаний виконати платіжну інструкцію ініціатора протягом операційного дня з моменту прийняття ним до виконання платіжної інструкції.

Платіжна установа та користувачі мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

14) Платіжна установа та банк-еквайр зобов'язані забезпечити виконання платіжної операції в повній сумі, зазначеній у платіжній інструкції, якщо інше не визначено законодавством або договором між Платіжною установою та користувачем.

15) АПК відповідної платіжної системи підтверджує здійснення платіжної операції і надає унікальний код операції (ID), що підтверджує реєстрацію платіжної операції у платіжній системі.

Банк-еквайр передає інформацію про здійснену платіжну операцію Платіжній установі.

16) Момент безвідкличності настає після надання держателем ЕПЗ згоди на проведення платіжної операції та присвоєння унікального коду платіжній операції у відповідній платіжній системі.

17) Для документального підтвердження ініціювання платіжних операцій ініціатору Платіжною установою надається (формується) квитанція в електронній формі із зазначенням унікального коду платіжної операції (ID). Ініціювання платіжної операції вважається завершеним з моменту надання (формування) платнику квитанції з обов'язковими реквізитами, передбаченими правилами платіжної системи.

18) Інформація про здійснену платіжну операцію надається отримувачу.

19) Банк-еквайр формує Реєстр здійснених платіжних операцій та направляє його на погодження Платіжній установі відповідно до укладеного між ними договору.

20) Платіжна установа перевіряє Реєстр здійснених платіжних операцій, погоджує його та інформує про це банк-еквайра.

21) Банк-еквайр перераховує кошти, що були списані з рахунку фізичних осіб, на розрахунковий рахунок Платіжної установи, відкритий у банку.

22) Платіжна установа здійснює переказ коштів на рахунки отримувачів за здійсненими платіжними операціями з розрахункових рахунків Платіжної установи (на підставі платіжних інструкцій Платіжної установи, наданих банкам, що обслуговують рахунки Платіжної установи).

23) Виконання зобов'язань Платіжної установи, що виникли за ініційованими платіжними операціями, до отримання відшкодування коштів за здійсненими фізичними особами платіжними операціями від банку-еквайру, Платіжна установа може проводити за рахунок власних коштів.

2.2.3. Порядок завершення платіжних операцій:

Платіжна операція вважається завершеною в момент зарахування суми платіжної операції надавачем платіжних послуг отримувача на рахунок отримувача.

Надавач платіжних послуг отримувача зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок отримувача протягом операційного дня надходження коштів на рахунок надавача платіжних послуг отримувача.

Надавач платіжних послуг отримувача та користувач мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

2.2.4. Платіжні інструменти, що використовуються для виконання платіжних операцій, порядок їх емісії та еквайрингу.

Під час ініціювання та виконання платіжних інструкцій використовуються платіжні інструменти: електронні платіжні засоби (платіжні картки), емітовані банками в міжнародних карткових платіжних системах (в тому числі Visa та MasterCard), чи емітовані в національних платіжних системах, відомості про які внесені до Реєстру платіжної інфраструктури.

Порядок емісії та еквайрингу вказаних платіжних інструментів, порядок їх використання у платіжних системах визначається Правилами вказаних платіжних систем, з урахуванням вимог Закону України «Про платіжні послуги» та нормативно-правових актів Національного банку України, в тому числі Постановою Національного банку України № 164 від 29.07.2022, якою затверджено Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів.

Порядок виконання операцій з використанням наданих користувачу платіжних інструментів та обмеження щодо таких операцій визначаються договором між надавачем платіжних послуг та користувачем і правилами відповідної карткової міжнародної платіжної системи/національної платіжної системи.

2.2.5. Документи, що підтверджують ініціювання платіжних операцій.

Квитанції за платіжними операціями в оплату товару, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо на рахунки юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є документами, що підтверджують ініціювання платіжних операцій, та оформлюються Платіжною установою в електронній формі.

Квитанції повинні містити обов'язкові реквізити, визначені правилами платіжної системи.

Платіжні операції, що здійснюються у платіжній системі, повинні виконуватися з оформленням квитанції в електронній формі.

Квитанції складаються українською мовою.

Квитанції мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Квитанції повинні містити такі обов'язкові реквізити:

- номер платіжної інструкції;
- інформацію про надавача платіжних послуг (Платіжну установу);
- інформацію про платника та отримувача;
- дату та час здійснення операції;
- суму та валюту операції;
- суму комісійної винагороди (за наявності);
- призначення платіжної операції;
- ідентифікатор еквайра або інші реквізити, за допомогою яких є можливість ідентифікувати еквайра;
- ідентифікатор отримувача;

- ідентифікатор платіжного пристрою;

- унікальний код операції/найменування платіжної системи та код авторизації або інший код, що ідентифікує операцію в платіжній системі.

Внутрішні документи надавача платіжних послуг та/або правила платіжних систем можуть передбачати також інші додаткові реквізити документів за операціями з використанням платіжних інструментів.

2.2.6. Для виконання платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів можуть використовуватися міжнародні карткові платіжні системи «Visa» чи «MasterCard», національна платіжна система «ПРОСТІР». Платіжна установа є непрямим учасником міжнародних карткових платіжних систем «Visa» чи «MasterCard».

2.3. Інформація про залучених осіб, які безпосередньо будуть задіяні під час надання зазначених послуг та опис порядку взаємодії з ними під час надання зазначених послуг.

2.3.1. Отримувачі (юридичні особи/фізичні особи-підприємці, в тому числі Торговці, надавачі фінансових послуг). Платіжна установа укладає з Отримувачами договори про переказ коштів, який передбачає проведення платіжних операцій, ініційованих Платниками (фізичними особами) на користь Отримувача, із перерахуванням коштів на рахунок Отримувача. Ініціювання платіжних операцій фізичними особами здійснюється через сайти Отримувачів в мережі Інтернет (платіжні застосунки), на яких розміщена інформація про товари (роботи, послуги).

2.3.2. Банки-посередники (еквайри (учасники МПС/НПС), які одночасно є банками-емітентами електронних платіжних засобів ініціаторів платіжних операцій). За допомогою банку-еквайра забезпечується ініціювання платіжних операцій Платником з використанням ЕПЗ. Платіжна установа укладає з банком-еквайром договір інтернет-еквайрингу, відповідно до якого банк-еквайр забезпечує проведення операції з використанням ЕПЗ відповідних платіжних систем та перераховує на розрахункові рахунки Платіжної установи кошти після авторизації з рахунків фізичних осіб на користь Отримувачів згідно з правилами відповідних платіжних систем, для подальшого переказу Платіжною установою на рахунки Отримувачів.

2.3.3. Обслуговуючі банки. Платіжна установа перераховує кошти, які надійшли від банків-еквайрів за платіжними операціями фізичних осіб, ініційованих з використанням ЕПЗ, на рахунки Отримувачів з розрахункових рахунків Платіжної установи, відкритих в обслуговуючих банках, з якими Платіжна установа уклала договори про розрахунково-касове обслуговування (договори банківського рахунку).

2.4. Рух інформаційних повідомлень та руху коштів (мал. 2):

2.4.1. Звернення ініціатора платіжної операції до сайту отримувача (юридичної особи/фізичної особи-підприємця) в мережі Інтернет, ознайомлення з інформацією про товари (роботи, послуги).

2.4.2. Переадресація ініціатора на веб-сайт Платіжної установи для ініціювання платіжної операції.

2.4.3. Ознайомлення ініціатора з публічним договором про переказ коштів на веб-сайті Платіжної установи. Надання ініціатором платіжної інструкції з використанням ЕПЗ (введення ініціатором інформації про реквізити ЕПЗ, суми платіжної операції та інших необхідних даних).

2.4.4. Переадресація ініціатора у платіжний застосунок банку-еквайра для підтвердження платіжної операції.

2.4.5. Запит ініціатора до банку-еквайру, який одночасно є банком-емітентом електронного платіжного засобу, щодо можливості виконання платіжної операції (наявності коштів на рахунку ініціатора платіжної операції).

2.4.6. Інформування банком-емітентом ініціатора про можливість виконання платіжної операції та розмір комісійної винагороди.

2.4.7. Надання ініціатором платіжної операції згоди на виконання платіжної операції.

2.4.8. Інформування банком-еквайром Платіжної установи про здійснену платіжну операцію та надання відповідною платіжною системою унікального коду платіжній операції (ID).

2.4.9. Надання Платіжною установою ініціатору платіжної операції квитанції з унікальним кодом платіжної операції.

2.4.10. Інформування Платіжною установою отримувача про виконання платіжної операції.

2.4.11. Направлення банком-еквайром Реєстру здійснених платіжних операцій на погодження Платіжною установою.

2.4.12. Інформування Платіжною установою банк-еквайра про погодження Реєстру здійснених платіжних операцій.

2.4.13. Перерахування Платіжній установі банком-еквайром коштів, відшкодованих банком-емітентом за здійснені через Платіжну установу платіжні операції.

2.4.14. Перерахування коштів від Платіжної установи з розрахункового рахунку в банку-еквайрі або обслуговуючому банку для зарахування коштів отримувачу.

2.4.15. Зарахування коштів на рахунок отримувача.

3. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням платіжного методу банку через сайти в мережі Інтернет у платіжних застосунках банків-посередників, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом/процентів чи інших платежів за кредитом.

3.1. Спосіб ініціювання платіжних операцій, призначення платіжних операцій, інформація про ініціаторів платіжних операцій та отримувачів коштів за платіжними операціями, валюта платіжної операції та форми розрахунків:

3.1.1. Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання ініціатором платіжної інструкції надавачу платіжних послуг (банку), в якому відкрито його рахунок.

Платіжна інструкція має містити інформацію, що дає змогу надавачу платіжних послуг ідентифікувати особу платника та отримувача за платіжною операцією, рахунки платника та отримувача, надавачів платіжних послуг платника та отримувача, суму платіжної операції та іншу інформацію (реквізити), необхідну для належного виконання платіжної операції.

3.1.2. Переказ коштів здійснюється в оплату товарів (робіт, послуг), у тому числі в оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг кабельного, цифрового та супутникового телебачення, послуг Інтернет-провайдерів, послуг з організування азартних ігор, що надаються суб'єктами господарювання на підставі чинних ліцензій, виданих Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей (в т.ч. для оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх казино в мережі Інтернет; оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх з букмекерської діяльності в мережі Інтернет; оплати участі в розіграші державної лотереї), для оплати деталей та приладдя для автотранспортних засобів, для оплати обов'язкових платежів, штрафів, зборів, погашення заборгованості за кредитом/процентів чи інших платежів за кредитом.

3.1.3. Ініціаторами платіжних операцій є фізичні особи. Отримувачами платіжних операцій є юридичні особи чи фізичні особи-підприємці.

3.1.4. Валюта платіжної операції: національна валюта України (гривня).

3.1.5. Форма розрахунків: переказ коштів здійснюється в безготівковій формі.

3.2. Схема виконання платіжних операцій.

3.2.1. Порядок ініціювання платіжних операцій:

Ініціатор (платник) звертається до сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця (мобільного додатку Отримувача) в мережі Інтернет з метою оплати товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом/процентів чи інших платежів за кредитом.

Для ініціювання платіжної операції на веб-сайті Платіжної установи може відбуватися переадресація ініціатора з сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця (мобільного застосунку Отримувача) в мережі Інтернет на веб-сайт (платіжну сторінку) Платіжної установи.

Ініціатор знайомиться з публічним договором про переказ коштів та з тарифами (комісійною винагородою) Платіжної установи (за наявності).

Підтвердженням погодження ініціатором умов публічного договору є натискання Платником кнопки платіжного методу оплати, розробленого за участю банку-посередника, що розміщена на Сайті Отримувача/Платіжної установи, і таким чином ініціювання оплати за товари/послуги, погашення заборгованості за кредитом/процентів чи інших платежів за кредитом.

За результатом вище вказаної дії Платника до банку-посередника засобами API-протоколу надсилається інформація з реквізитами Платіжної установи та сумою платіжної операції, а банк-посередник, в свою чергу, генерує посилання чи Qr-код та надсилає його на сторінку сайта Отримувача/Платіжної установи, на якій розміщена кнопка платіжного методу оплати, розробленого за участю банку-посередника.

При натисканні/скануванні Платником посилання чи Qr-коду здійснюється перенаправлення Платника на платіжну сторінку банку-посередника в платіжному застосунку (мобільному застосунку), на якій банком-посередником формується платіжна інструкція для виконання платіжної операції та Платником здійснюється ініціювання платіжної операції за реквізитами, що надійшли до банку-посередника від Платіжної установи, шляхом натискання екранної кнопки «переказати».

3.2.2. Порядок виконання платіжних операцій:

1) Банк зобов'язаний перевірити реквізити платіжної інструкції на виконання платіжної операції відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

2) Банк має право відмовити ініціатору у прийнятті наданої платіжної інструкції лише за наявності законних підстав для відмови.

Якщо банк відмовляє у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції, він повинен негайно повідомити про це ініціатора із зазначенням причини відмови та обов'язковим посиланням на норми законодавства.

У разі відмови банком у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції з будь-яких причин така платіжна інструкція вважається неприйнятною до виконання.

Банк несе передбачену законодавством відповідальність за шкоду, заподіяну ініціатору у разі відмови у прийнятті наданої ним платіжної інструкції без законних підстав.

3) Платіжна інструкція може бути відкликана у будь-який момент до моменту безвідкличності платіжної інструкції.

Платіжна інструкція може бути відкликана тільки в повній сумі.

Для відкликання платіжної інструкції особа, яка має право на відкликання платіжної операції, надає банку розпорядження за формою та в порядку, визначеними в договорі з банком.

З відкликанням платіжної інструкції одночасно відкликається згода платника на виконання платіжної операції (за наявності), а в разі відкликання згоди платника на виконання платіжної операції - платіжна інструкція.

4) Банк повинен дотримуватися вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» щодо інформації, що супроводжує платіжну операцію.

5) Банк надає Платнику можливість перевірити реквізити платіжної інструкції до надання держателем згоди на проведення платіжної операції. Платник після перевірки реквізитів платіжної інструкції повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої операції.

6) Банк зобов'язаний отримати згоду платника на виконання кожної платіжної операції, крім випадків, передбачених законодавством.

Порядок надання згоди на виконання платіжної операції визначається договором між Платником та банком.

Згодою платника на виконання платіжної операції є надання платіжної інструкції в інтерфейсі платіжного застосунку банку шляхом натискання екранної кнопки «переказати».

У разі відкликання згоди на виконання платіжної операції така платіжна операція вважається неакцептованою.

Банк зобов'язаний фіксувати в операційно-обліковій системі час отримання згоди Платника на виконання платіжної операції, а також розпорядження Платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції.

Порядок надання розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та банком.

7) Після отримання згоди Платника на проведення платіжної операції, банк здійснює списання коштів в сумі платіжної операції з рахунку Платника та зараховує грошові кошти на розрахунковий рахунок Платіжної установи.

8) Банк зобов'язаний виконати платіжну інструкцію Платника протягом операційного дня з моменту прийняття ним до виконання платіжної інструкції.

9) Банк передає інформацію про здійснену платіжну операцію Платіжній установі.

10) Момент безвідкличності настає після списання коштів з рахунку Платника.

11) Для документального підтвердження ініціювання платіжних операцій ініціатору банком надається квитанція відповідно до договору між Платником та банком, а також Платіжною установою надається (формується) квитанція в електронній формі.

12) Інформація про здійснену платіжну операцію надається Отримувачу.

13) Банк формує Реєстр здійснених платіжних операцій та направляє його на погодження Платіжній установі.

14) Платіжна установа перевіряє Реєстр здійснених платіжних операцій, погоджує його та інформує про це банк.

15) Платіжна установа здійснює переказ коштів на рахунки Отримувачів за здійсненими платіжними операціями Платників з розрахункового рахунку Платіжної установи (на підставі платіжних інструкцій Платіжної установи, наданих банку, що обслуговує розрахунковий рахунок Платіжної установи) відповідно до положень укладених з Отримувачами про приймання платежів на їх користь.

3.2.3. Порядок завершення платіжних операцій:

Платіжна операція вважається завершеною в момент зарахування суми платіжної операції надавачем платіжних послуг Отримувача на рахунок Отримувача.

Надавач платіжних послуг Отримувача зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок Отримувача протягом операційного дня надходження коштів на рахунок надавача платіжних послуг Отримувача.

3.2.4. Платіжні інструменти, що використовуються для виконання платіжних операцій, порядок їх емісії та еквайрингу.

Під час ініціювання та виконання платіжних інструкцій не використовуються електронні платіжні засоби (платіжні картки).

3.2.5. Документи, що підтверджують ініціювання платіжних операцій.

Квитанції за платіжними операціями в оплату товару, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом/процентів чи інших платежів за кредитом тощо на рахунки юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є документами, що підтверджують ініціювання платіжних операцій, та оформлюються Платіжною установою в електронній формі.

Квитанції складаються українською мовою.

Квитанції повинні містити такі обов'язкові реквізити:

- номер платіжної інструкції;
- інформацію про надавача платіжних послуг (Платіжну установу);
- інформацію про платника та отримувача (фактичного);
- дату та час здійснення операції;
- суму та валюту операції;
- суму комісійної винагороди (за наявності);
- призначення платіжної операції;
- ідентифікатор банку, в якому з рахунку Платника списані кошти, або інші реквізити, за допомогою яких є можливість ідентифікувати банк;
- унікальний код операції.

Внутрішні документи надавача платіжних послуг можуть передбачати також інші додаткові реквізити документів за операціями.

3.3. Інформація про залучених осіб, які безпосередньо будуть задіяні під час надання зазначених послуг та опис порядку взаємодії з ними під час надання зазначених послуг.

3.3.1. Отримувачі (юридичні особи/фізичні особи-підприємці, в тому числі Торговці, надавачі фінансових послуг). Платіжна установа укладає з Отримувачами договори про переказ коштів, який передбачає проведення платіжних операцій, ініційованих Платниками (фізичними особами) на користь Отримувача, із перерахуванням коштів на рахунок Отримувача. Ініціювання платіжних операцій фізичними особами здійснюється через сайти Отримувачів в мережі Інтернет (платіжні застосунки), на яких розміщена інформація про товари (роботи, послуги).

3.3.2. Банки-посередники (банки). За допомогою банку забезпечується ініціювання платіжних операцій Платником у платіжному (мобільному) застосунку при використанні платіжного методу, розробленого за участю банку-посередника. Платіжна установа укладає з банком-посередником договір, відповідно до якого банк-посередник здійснює проведення платіжної операції та перераховує

списані кошти з рахунку Платника на розрахунковий рахунок Платіжної установи, для подальшого переказу коштів Платіжною установою на рахунки Отримувачів.

3.3.3. Обслуговуючі банки. Платіжна установа перераховує кошти, які надійшли від банків-посередників за платіжними операціями фізичних осіб, ініційованих при використанні платіжного методу, розробленого за участю банку-посередника, на рахунки Отримувачів з розрахункових рахунків Платіжної установи, відкритих в обслуговуючих банках, з якими Платіжна установа уклала договори про розрахунково-касове обслуговування (договори банківського рахунку).

3.4. Рух інформаційних повідомлень та руху коштів (мал. 3):

3.4.1. Звернення ініціатора платіжної операції до сайту отримувача (юридичної особи/фізичної особи-підприємця) в мережі Інтернет, ознайомлення з інформацією про товари (роботи, послуги).

3.4.2. Переадресація ініціатора на сайт Платіжної установи.

3.4.3. Ознайомлення ініціатора з публічним договором про переказ коштів на веб-сайті Платіжної установи.

3.4.4. Після натискання Платником кнопки платіжного методу, розробленого за участю банка-посередника, надання інформації банку-посереднику з реквізитами Платіжної установи та сумою платіжної операції.

3.4.5. Створення банком-посередником посилання чи Qr-коду та надсилання його на сторінку сайту Отримувача.

3.4.6. Після натискання/сканування Платником посилання чи Qr-коду, згенерованого банком-посередником, здійснення переадресації Платника у платіжний (мобільний) застосунок банку-посередника для формування платіжної інструкції та надання згоди на виконання платіжної операції.

3.4.7. Списання банком коштів в сумі платіжної операції з рахунку Платника та зарахування коштів на розрахунковий рахунок Платіжної установи.

3.4.8. Інформування банком-посередником Платіжної установи про здійснену платіжну операцію.

3.4.9. Надання Платіжною установою ініціатору платіжної операції квитанції з відповідною інформацією про платіжну операцію.

3.4.10. Інформування Платіжною установою Отримувача про виконання платіжної операції.

3.4.11. Направлення банком-посередником Реєстру здійснених платіжних операцій на погодження Платіжною установою.

3.4.12. Інформування Платіжною установою банка-посередника про погодження Реєстру здійснених платіжних операцій.

3.4.13. Перерахування коштів від Платіжної установи з розрахункового рахунку в банку-посереднику або обслуговуючому банку для зарахування коштів Отримувачу.

3.4.14. Зарахування коштів на рахунок Отримувача.

4. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими фізичними особами з використанням електронних платіжних засобів на сайтах в мережі Інтернет, за участю банків-посередників відповідно до розроблених ними платіжних схем, на рахунки юридичних осіб чи фізичних осіб-підприємців, що відкриті у надавачах платіжних послуг, в оплату товарів (робіт, послуг), погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо.

4.1. Спосіб ініціювання платіжних операцій, призначення платіжних операцій, інформація про ініціаторів платіжних операцій та отримувачів коштів за платіжними операціями, валюта платіжної операції та форми розрахунків:

4.1.1. Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем платіжної інструкції відповідному учаснику платіжної системи шляхом використання електронного платіжного засобу (платіжної картки), в порядку, визначеному правилами цієї платіжної системи.

Платіжна інструкція має містити інформацію, що дає змогу надавачу платіжних послуг ідентифікувати особу платника та отримувача за платіжною операцією, рахунки платника та отримувача, надавачів платіжних послуг платника та отримувача, суму платіжної операції та іншу інформацію (реквізити), необхідну для належного виконання платіжної операції.

4.1.2. Переказ коштів здійснюється в оплату товарів (робіт, послуг), у тому числі в оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг кабельного, цифрового та супутникового телебачення, послуг Інтернет-провайдерів, послуг з організування азартних ігор, що надаються суб'єктами господарювання на підставі чинних ліцензій, виданих Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей (в т.ч. для оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх казино в мережі Інтернет; оплати ставок гравцями для участі в азартних іграх з букмекерської діяльності в мережі Інтернет; оплати участі в розіграші державної лотереї), для оплати деталей та приладдя для автотранспортних засобів, для оплати обов'язкових платежів, штрафів, зборів, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо.

4.1.3. Ініціаторами платіжних операцій є фізичні особи. Отримувачами платіжних операцій є юридичні особи чи фізичні особи-підприємці.

4.1.4. Валюта платіжної операції: національна валюта України (гривня).

4.1.5. Форма розрахунків: переказ коштів здійснюється в безготівковій формі.

4.2. Схема виконання платіжних операцій.

4.2.1. Порядок ініціювання платіжних операцій:

Ініціатор (платник) звертається до сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця в мережі Інтернет (мобільного додатку Отримувача) або веб-сайту Платіжної установи, який відповідає вимогам PCI DSS, для ініціювання платіжної операції з використанням ЕПЗ.

Для ініціювання платіжної операції на веб-сайті Платіжної установи відбувається переадресація ініціатора з сайту отримувача-юридичної особи/фізичної особи-підприємця (мобільного додатку Отримувача) на веб-сайт (платіжну сторінку) Платіжної установи.

Ініціатор знайомиться з публічним договором про переказ коштів та з тарифами (комісійною винагородою) Платіжної установи (за наявності).

Підтвердженням погодження ініціатором умов публічного договору є ініціювання платіжної операції з використанням ЕПЗ.

Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем (фізичною особою-держателем ЕПЗ) платіжної інструкції при використанні платіжного інструменту (ЕПЗ), в порядку, визначеному правилами відповідної платіжної системи.

Платнику надається можливість ініціювати переказ коштів в автоматизованому режимі, вказавши реквізити його ЕПЗ, суму платіжної операції та інші необхідні дані для виконання платіжної операції згідно з вимогами відповідної платіжної системи, в процесі чого формується відповідна платіжна інструкція.

4.2.2. Порядок виконання платіжних операцій:

1) Платіжна установа зобов'язана перевірити реквізити платіжної інструкції на виконання платіжної операції відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України.

2) Платіжна установа має право відмовити ініціатору у прийнятті наданої платіжної інструкції лише за наявності законних підстав для відмови.

Якщо Платіжна установа відмовляє у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції, вона повинна негайно повідомити про це ініціатора із зазначенням причини відмови та обов'язковим посиланням на норми законодавства.

У разі відмови Платіжної установи у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції з будь-яких причин така платіжна інструкція вважається неприйнятною до виконання.

Платіжна установа несе передбачену законодавством відповідальність за шкоду, заподіяну ініціатору у разі відмови у прийнятті наданої ним платіжної інструкції без законних підстав.

3) Платіжна інструкція може бути відкликана у будь-який момент до моменту безвідкличності платіжної інструкції.

Платіжна інструкція може бути відкликана тільки в повній сумі.

Для відкликання платіжної інструкції особа, яка має право на відкликання платіжної операції, надає Платіжній установі розпорядження за формою та в порядку, визначеними в договорі з Платіжною установою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати дату і час отримання нею розпорядження про відкликання платіжної інструкції в операційно-обліковій системі.

З відкликанням платіжної інструкції одночасно відкликається згода платника на виконання платіжної операції (за наявності), а в разі відкликання згоди платника на виконання платіжної операції - платіжна інструкція.

4) Платіжна установа повинна дотримуватися вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» щодо інформації, що супроводжує платіжну операцію.

5) Виконання платіжних операцій забезпечується використанням платіжної системи, в якій здійснюється емісія електронних платіжних засобів (міжнародної карткової платіжної системи чи національної платіжної системи).

6) Платіжна установа має право залучати для виконання платіжних операцій інших надавачів платіжних послуг як посередників.

При здійсненні платіжних операцій з використанням ЕПЗ користувачами (фізичними особами) Платіжна установа залучає еквайра (учасника МПС/НПС), який забезпечує здійснення операції з використанням ЕПЗ відповідної платіжної системи.

Платіжна установа має забезпечити передавання еквайру, з яким укладено договір інтернет-еквайрингу, інформації, визначеної, зокрема законодавством з питань фінансового моніторингу для належного виконання стороннім еквайром вимог законодавства.

7) Через еквайра, з яким Платіжною установою укладено договір і який надає послугу еквайрингу, направляється електронний запит до банку-емітента (учасника МПС/НПС) послуг, з яким фізичною особою укладено договір на обслуговування ЕПЗ, щодо можливості проведення платіжної операції та наявності коштів на рахунку.

8) Банк-емітент резервує кошти для проведення платіжної операції та через еквайра, з яким укладено договір Платіжною установою, підтверджує (здійснює авторизацію) можливість виконання платіжної операції.

9) Платіжна установа повідомляє про можливість здійснення платіжної операції ініціатора та інформує про суму комісійної винагороди на веб-сайті (за наявності).

10) Платіжна установа зобов'язана надати користувачу-держателю ЕПЗ можливість перевірити реквізити платіжної інструкції до надання держателем згоди на проведення платіжної операції. Держатель ЕПЗ після перевірки реквізитів платіжної інструкції повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої операції.

Платіжна установа зобов'язана отримати згоду платника на виконання кожної платіжної операції, крім випадків, передбачених законодавством.

Порядок надання згоди на виконання платіжної операції визначається договором між платником та Платіжною установою.

Згодою платника на виконання платіжної операції є надання платіжної інструкції в інтерфейсі веб-сайту (платіжної сторінки) Платіжної установи шляхом заповнення форм, натискання кнопок, введення реквізитів ЕПЗ платника, суми платежу та інших необхідних даних, підтвердження згоди на операцію за запитом банку-емітента ЕПЗ тощо.

У разі відкликання згоди на виконання платіжної операції така платіжна операція вважається неакцептованою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати в операційно-обліковій системі час отримання згоди платника на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій), а також розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій).

Порядок надання розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та банком-еквайром.

11) Після отримання підтвердження про можливість здійснення платіжної операції від банку-емітента через еквайра та надання держателем ЕПЗ згоди на проведення платіжної операції, здійснюється платіжна операція з використанням ЕПЗ.

12) Еквайр зобов'язаний виконати платіжну інструкцію ініціатора протягом операційного дня з моменту прийняття ним до виконання платіжної інструкції.

Платіжна установа та користувачі мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

13) Платіжна установа та еквайр зобов'язані забезпечити виконання платіжної операції в повній сумі, зазначеній у платіжній інструкції, якщо інше не визначено законодавством або договором між Платіжною установою та користувачем.

14) АПК відповідної платіжної системи підтверджує здійснення платіжної операції і надає унікальний код операції (ID), що підтверджує реєстрацію платіжної операції у платіжній системі.

АПК платіжної системи передає еквайру інформацію про здійснену платіжну операцію, який передає інформацію про це Платіжній установі.

15) Для документального підтвердження ініціювання платіжних операцій ініціатору надається (формується) квитанція в електронній формі із зазначенням унікального коду платіжної операції (ID). Ініціювання платіжної операції вважається завершеним з моменту надання (формування) платнику квитанції з обов'язковими реквізитами, передбаченими правилами платіжної системи.

16) Момент безвідкличності настає після надання держателем ЕПЗ згоди на проведення платіжної операції та присвоєння унікального коду платіжній операції у відповідній платіжній системі.

17) Інформація про здійснену платіжну операцію надається банку-посереднику, який розробив платіжну схему, учасником якої є Платіжна установа.

18) Інформація про здійснену платіжну операцію надається банком-посередником отримувачу відповідно до укладеного між ними договору.

19) Еквайр формує Реєстр проведених платіжних операцій та направляє його на погодження Платіжній установі відповідно до укладеного між ними договору.

20) Платіжна установа перевіряє Реєстр здійснених платіжних операцій, погоджує його та інформує еквайра про це.

21) Еквайр перераховує кошти, що були списані банком-емітентом з рахунку фізичної особи, на розрахунковий рахунок Платіжної установи, відкритий у банку.

22) Платіжна установа здійснює переказ коштів на розрахунковий рахунок Платіжної установи, що відкритий в банку-посереднику, відповідно до розробленої ним платіжної схеми, учасником якої є Платіжна установа, для подальшого перерахування коштів отримувачам.

23) Виконання зобов'язань Платіжної установи, що виникли за ініційованими платіжними операціями, до отримання відшкодування коштів за здійсненими фізичними особами платіжними операціями від еквайрів, Платіжна установа може проводити за рахунок власних коштів.

4.2.3. Порядок завершення платіжних операцій:

Платіжна операція вважається завершеною в момент зарахування суми платіжної операції банком-посередником на рахунок отримувача.

Банк-посередник зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок отримувача протягом операційного дня надходження коштів на рахунок надавача платіжних послуг отримувача.

Банк-посередник та користувач (отримувач) мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

4.2.4. Платіжні інструменти, що використовуються для виконання платіжних операцій, порядок їх емісії та еквайрингу:

Під час ініціювання та виконання платіжних інструкцій використовуються платіжні інструменти: електронні платіжні засоби (платіжні картки), емітовані в міжнародних карткових платіжних системах (в тому числі Visa та MasterCard), чи емітовані в національних платіжних системах, відомості про які внесені до Реєстру платіжної інфраструктури.

Порядок емісії та еквайрингу вказаних платіжних інструментів, порядок їх використання у платіжних системах визначається Правилами вказаних платіжних систем, з урахуванням вимог Закону України «Про платіжні послуги» та нормативно-правових актів Національного банку України, в тому числі Постановою Національного банку України № 164 від 29.07.2022, якою затверджено Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів.

Порядок виконання операцій з використанням наданих користувачу платіжних інструментів та обмеження щодо таких операцій визначаються договором між надавачем платіжних послуг та користувачем і правилами відповідної карткової міжнародної платіжної системи/національної платіжної системи.

4.2.5. Документи, що підтверджують ініціювання платіжних операцій:

Квитанції за платіжними операціями в оплату товару, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо на рахунки юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є документами, що підтверджують ініціювання платіжних операцій, та оформлюються Платіжною установою в електронній формі.

Квитанції повинні містити обов'язкові реквізити, визначені правилами платіжної системи.

Платіжні операції, що здійснюються у платіжній системі, повинні виконуватися з оформленням квитанції в електронній формі.

Квитанції складаються українською мовою.

Квитанції мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Квитанції повинні містити такі обов'язкові реквізити:

- номер платіжної інструкції;
- інформацію про надавача платіжних послуг (Платіжну установу);
- інформацію про платника та отримувача;
- дату та час здійснення операції;

- суму та валюту операції;
- суму комісійної винагороди (за наявності);
- призначення платіжної операції;
- ідентифікатор сквайра або інші реквізити, за допомогою яких є можливість ідентифікувати сквайра;
- ідентифікатор отримувача;
- ідентифікатор платіжного пристрою;
- унікальний код операції/найменування платіжної системи та код авторизації або інший код, що ідентифікує операцію в платіжній системі.

4.2.6. Для виконання платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів можуть використовуватися міжнародні карткові платіжні системи «Visa» чи «MasterCard», національна платіжна система «ПРОСТІР». Платіжна установа є непрямим учасником міжнародних карткових платіжних систем «Visa» чи «MasterCard».

4.3. Інформація про залучених осіб, які безпосередньо будуть задіяні під час надання зазначених послуг та опис порядку взаємодії з ними під час надання зазначених послуг.

4.3.1. Еквайри (банк чи інша еквайрингова установа, які є учасниками МПС/НПС). За допомогою еквайра забезпечується ініціювання платіжних операцій Платником з використанням ЕПЗ. Платіжна установа укладає з еквайром договір інтернет-еквайрингу, відповідно до якого еквайр забезпечує здійснення операцій з використанням ЕПЗ відповідних платіжних систем та перераховує на розрахункові рахунки Платіжної установи кошти, що списані після авторизації банком-емітентом з рахунків фізичних осіб на користь Отримувачів (юридичних/фізичних осіб-підприємців, в тому числі Торговців, надавачів фінансових послуг) відповідно до правил відповідних платіжних систем, для подальшого переказу Платіжною установою в банк-посередник для перерахування на рахунки Отримувачів.

4.3.2. Обслуговуючі банки. Платіжна установа відкриває розрахункові рахунки в обслуговуючих банках, з якими Платіжна установа уклала договори про розрахунково-касове обслуговування (договори банківського рахунку), для зарахування коштів від еквайрів за платіжними операціями фізичних осіб, ініційованих з використанням ЕПЗ, для подальшого перерахування на розрахунковий рахунок Платіжної установи, що відкритий у банку-посереднику, для перерахування на рахунки Отримувачів.

4.3.3. Банки-посередники. Платіжна установа у зв'язку з відсутністю прямих договорів з Отримувачами, укладає з банками-посередниками договори про надання платіжних послуг для перерахування на користь Отримувачів коштів за платіжними операціями фізичних осіб, ініційованих з використанням ЕПЗ. Платіжна установа, яка є учасником відповідних платіжних схем, розроблених банками-посередниками, перераховує кошти, які надійшли від еквайрів за платіжними операціями фізичних осіб, ініційованих з використанням ЕПЗ, на розрахункові рахунки Платіжної установи, що відкриті в банках-посередниках. В порядку договірної списання банки-посередники, які уклали договори про переказ коштів з Отримувачами, списують кошти з розрахункових рахунків Платіжної установи, що відкриті у банках-посередниках, для перерахування коштів на рахунки Отримувачів. Обмін електронними повідомленнями між Платіжною установою та банками-посередниками здійснюється відповідно до протоколу технічної взаємодії.

4.4. Рух інформаційних повідомлень та руху коштів (мал. 4):

4.4.1. Звернення ініціатора платіжної операції до сайту отримувача (юридичної особи/фізичної особи-підприємця) в мережі Інтернет, ознайомлення з інформацією про товари (роботи, послуги).

4.4.2. Переадресація ініціатора на веб-сайт Платіжної установи для ініціювання платіжної операції.

4.4.3. Ознайомлення ініціатора з публічним договором про переказ коштів на веб-сайті Платіжної установи.

4.4.4. Надання ініціатором платіжної інструкції з використанням ЕПЗ (введення ініціатором інформації про реквізити ЕПЗ, суми платіжної операції та інших необхідних даних).

4.4.5. Запит Платіжної установи через еквайра до банку-емітента щодо можливості виконання платіжної операції (наявності коштів на рахунку ініціатора платіжної операції).

4.4.6. Інформування через еквайр про підтвердження банком-емітентом можливості виконання платіжної операції (наявності коштів на рахунку ініціатора платіжної операції).

4.4.7. Інформування Платіжною установою ініціатора платіжної операції про можливість виконання платіжної операції та розмір комісійної винагороди (за наявності).

4.4.8. Надання ініціатором платіжної операції згоди на виконання платіжної операції.

4.4.9. Інформування еквайром Платіжної установи про здійснену платіжну операцію та надання відповідною платіжною системою унікального коду платіжній операції (ID).

4.4.10. Надання Платіжною установою ініціатору платіжної операції квитанції з унікальним кодом платіжної операції (ID).

4.4.11. Інформування Платіжною установою банк-посереднику про виконання платіжної операції.

4.4.12. Інформування банком-посередником отримувача про виконання платіжної операції.

4.4.13. Направлення еквайром Реєстру здійснених платіжних операцій на погодження Платіжною установою.

4.4.14. Інформування Платіжною установою еквайра про погодження Реєстру здійснених платіжних операцій.

4.4.15. Перерахування Платіжній установі еквайром коштів, відшкодованих банком-емітентом за здійснені через Платіжну установу платіжні операції.

4.4.16. Перерахування коштів з розрахункового рахунку Платіжної установи в еквайрі або обслуговуючому банку на розрахунковий рахунок Платіжної установи в банку-посереднику.

4.4.17. Зарахування банком-посередником коштів на рахунок отримувача.

5. Послуги з переказу коштів без відкриття рахунку за платіжними операціями, ініційованими юридичними особами чи фізичними особами-підприємцями, на рахунки фізичних осіб, що відкриті у надавачах платіжних послуг, за унікальним номером електронного платіжного засобу отримувача (фізичної особи).

5.1. Спосіб ініціювання платіжних операцій, призначення платіжних операцій, інформація про ініціаторів платіжних операцій та отримувачів коштів за платіжними операціями, валюта платіжної операції та форми розрахунків.

5.1.1. Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання користувачем платіжної інструкції відповідному учаснику платіжної системи, в порядку, визначеному правилами цієї платіжної системи, для зарахування коштів на карткові рахунки отримувачів за унікальним номером електронного платіжного засобу.

5.1.2. Переказ коштів здійснюється фізичним особам, в тому числі з такими призначеннями платіжних операцій: виплата вигравів учасникам розіграшів державних лотерей; повернення коштів, внесених гравцями для участі в азартних іграх казино в мережі Інтернет; повернення коштів, внесених гравцями для участі в азартних іграх з букмекерської діяльності в мережі Інтернет; повернення коштів (ставки), внесених учасниками для участі в розіграші державної лотереї (які не є виграшом); виплата вигравів гравцям азартних ігор казино в мережі Інтернет; виплата вигравів гравцям азартних ігор з букмекерської діяльності в мережі Інтернет тощо.

5.1.3. Ініціаторами платіжних операцій є юридичні особи чи фізичні особи-підприємці, отримувачами – фізичні особи.

5.1.4. Валюта платіжної операції: національна валюта України (гривня).

5.1.5. Форма розрахунків: переказ коштів здійснюється в безготівковій формі.

5.2. Схема виконання платіжних операцій:

5.2.1. Порядок ініціювання платіжних операцій:

Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом надання юридичною особою/фізичною особою-підприємцем платіжної інструкції в порядку, визначеному правилами відповідної платіжної системи, відповідно до протоколу технічної взаємодії.

Платіжна інструкція має містити інформацію, що дає змогу надавачу платіжних послуг ідентифікувати особу платника та отримувача за платіжною операцією, рахунки платника та отримувача, надавачів платіжних послуг платника та отримувача, суму платіжної операції та іншу інформацію (реквізити), необхідну для належного виконання платіжної операції.

Зазначена ініціатором у платіжній інструкції інформація має передаватися без змін незалежно від залучення до виконання платіжної операції надавачів платіжних послуг, задіяних як посередники, чи використання платіжних систем.

Платіжна установа зобов'язана забезпечити фіксування в операційно-обліковій системі дати і часу надходження платіжної інструкції, прийняття її до виконання (або відмови в її прийнятті), виконання платіжної інструкції.

Ініціатор заповнює реквізити платіжної інструкції українською мовою або латинськими літерами.

Ініціатор згідно укладеного договору з Платіжною установою перераховує кошти на розрахунковий рахунок Платіжної установи у банку-посереднику (або на розрахунковий рахунок

Платіжної установи в обслуговуючому банку для подальшого перерахування Платіжною установою коштів на розрахунковий рахунок Платіжної установи у банку-посереднику) для забезпечення перерахування банком-посередником коштів фізичним особам на рахунки за унікальним номером ЕПЗ.

5.2.2. Порядок виконання платіжних операцій:

1) Платіжна установа зобов'язана перевірити реквізити платіжної інструкції на виконання платіжної операції відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України.

2) Платіжна установа має право відмовити ініціатору у прийнятті наданої платіжної інструкції лише за наявності законних підстав для відмови.

Якщо Платіжна установа відмовляє у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції, вона повинна негайно повідомити про це ініціатора із зазначенням причини відмови та обов'язковим посиланням на норми законодавства.

У разі відмови Платіжної установи у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції з будь-яких причин така платіжна інструкція вважається неприйнятною до виконання.

Платіжна установа несе передбачену законодавством відповідальність за шкоду, заподіяну ініціатору у разі відмови у прийнятті наданої ним платіжної інструкції без законних підстав.

3) Платіжна установа зобов'язана отримати згоду платника на виконання кожної платіжної операції, крім випадків, передбачених законодавством.

Порядок надання згоди на виконання платіжної операції визначається договором між платником та Платіжною установою.

Згодою платника на виконання платіжної операції вважається передача Платником відповідно до протоколу технічної взаємодії належним чином сформованого та засвідченого розпорядження (платіжної інструкції) щодо виконання платіжної операції на користь Отримувачів.

У разі відкликання згоди на виконання платіжної операції така платіжна операція вважається неакцептованою.

Форма та порядок надання розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та Платіжною установою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати в операційно-обліковій системі час отримання згоди платника на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій), а також розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій).

4) Платіжна інструкція може бути відкликана у будь-який момент до моменту безвідкличності платіжної інструкції.

Платіжна інструкція може бути відкликана тільки в повній сумі.

Для відкликання платіжної інструкції особа, яка має право на відкликання платіжної операції, надає Платіжній установі розпорядження за формою та в порядку, визначеними в договорі з Платіжною установою.

Платіжна установа зобов'язана фіксувати дату і час отримання нею розпорядження про відкликання платіжної інструкції в операційно-обліковій системі.

З відкликанням платіжної інструкції одночасно відкликається згода платника на виконання платіжної операції (за наявності), а в разі відкликання згоди платника на виконання платіжної операції - платіжна інструкція.

5) Платіжна установа повинна дотримуватися вимог статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» щодо інформації, що супроводжує платіжну операцію.

6) Виконання платіжних операцій забезпечується використанням платіжної системи, в якій здійснюється емісія електронних платіжних засобів (міжнародної карткової платіжної системи чи національної платіжної системи).

7) Платіжна установа має право залучати для виконання платіжних операцій інших надавачів платіжних послуг як посередників.

Платіжна установа залучає банк-посередника (учасника МПС/НПС), який забезпечує перерахування коштів, надісланих від користувача, на користь фізичних осіб у безготівковій формі за унікальним номером ЕПЗ.

Платіжна установа має забезпечити передавання банку-посереднику інформації, визначеної, зокрема законодавством з питань фінансового моніторингу для належного виконання банком вимог законодавства.

8) Банк-посередник зобов'язаний виконати платіжну інструкцію ініціатора протягом операційного дня з моменту прийняття ним до виконання платіжної інструкції.

Платіжна установа та користувачі мають право визначити в договорі про надання платіжних послуг інші строки виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів з урахуванням положень Закону України «Про платіжні послуги».

Платіжна установа та банк-посередник зобов'язані забезпечити виконання платіжної операції в повній сумі, зазначеній у платіжній інструкції, якщо інше не визначено законодавством або договором між Платіжною установою та користувачем.

9) Через банк-посередника направляється електронний запит до банку-емітента (учасника МПС/НПС), з яким отримувачем (фізичною особою) укладено договір на обслуговування ЕПЗ, щодо можливості здійснення платіжної операції.

10) Банк-емітент надає відповідь про авторизацію (можливість виконання платіжної операції на рахунки фізичних осіб за унікальним номером ЕПЗ, зазначеними в платіжних інструкціях).

11) АПК платіжної системи надає унікальний код операції (ID) за кожною платіжною операцією, що підтверджує реєстрацію платіжної операції в платіжній системі.

АПК платіжної системи передає банку-посереднику інформацію про здійснену платіжну операцію, який передає інформацію про це Платіжній установі.

12) Момент безвідкличності настає після присвоєння унікального коду платіжній операції у відповідній платіжній системі.

13) Інформація про здійснену платіжну операцію надається ініціатору платіжної операції.

14) Банк-посередник формує Реєстр проведених платіжних операцій та направляє його на погодження Платіжній установі відповідно до укладеного між ними договору.

15) Платіжна установа перевіряє Реєстр проведених платіжних операцій, погоджує його та інформує банк-посередник про це.

16) Для документального підтвердження ініціювання платіжних операцій ініціаторам за період доби Платіжною установою формується Реєстр проведених платіжних операцій із зазначенням унікальних номерів ЕПЗ отримувачів - фізичних осіб, унікальними кодами платіжних операцій, який передається ініціатору платіжних операцій.

17) Банк-посередник на підставі укладеного договору з Платіжною установою у відповідності до правил відповідних платіжних систем перераховує кошти за авторизованими платіжними операціями з розрахункового рахунку Платіжної установи до банку-емітента, який обслуговує рахунки отримувачів, на користь яких Платниками здійснювались платіжні операції.

5.2.3. Порядок завершення платіжних операцій:

Платіжна операція вважається завершеною в момент зарахування суми платіжної операції надавачем платіжних послуг отримувача на рахунок Отримувача.

Надавач платіжних послуг отримувача зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок Отримувача протягом операційного дня надходження коштів на рахунок надавача платіжних послуг отримувача.

5.2.4. Платіжні інструменти, унікальні номери яких використовуються для виконання платіжних операцій, порядок їх емісії та еквайрингу.

Під час ініціювання та виконання платіжних операцій використовуються унікальні номери платіжних інструментів: електронні платіжні засоби (платіжні картки), емітовані в міжнародних карткових платіжних системах (в тому числі Visa та MasterCard), чи емітовані в національних платіжних системах, відомості про які внесені до Реєстру платіжної інфраструктури.

Порядок емісії та еквайрингу вказаних платіжних інструментів, порядок їх використання у платіжних системах визначається Правилами вказаних платіжних систем, з урахуванням вимог Закону України «Про платіжні послуги» та нормативно-правових актів Національного банку України, в тому числі Постановою Національного банку України № 164 від 29.07.2022, якою затверджено Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів.

5.2.5. Документи, що підтверджують ініціювання платіжних операцій.

Реєстри проведених платіжних операцій є документами, що підтверджують ініціювання платіжних операцій юридичними та фізичними особами-підприємцями для переказу коштів на розрахунковий рахунок Платіжної установи для подальшого перерахування на рахунки фізичних осіб, та оформлюються Платіжною установою в електронній формі.

Реєстр проведених платіжних операцій повинен містити такі **реквізити**:

- 1) назва документа «Реєстр проведених платіжних операцій»;
- 2) порядкові номери;

- 3) дата складання реєстру;
- 4) ідентифікатор платіжного пристрою;
- 5) найменування Платіжної установи;
- 6) дата та час платіжної операції;
- 7) сума та валюта платіжної операції (з вказівкою суми комісійної винагороди Платіжної установи) за кожною платіжною операцією;
- 8) призначення платіжної операції;
- 9) унікальний номер ЕПЗ отримувача;
- 10) прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) отримувача;
- 11) ідентифікатор платіжної операції.

5.2.6. Для виконання платіжних операцій з використанням унікальних номерів електронних платіжних засобів можуть використовуватися міжнародні карткові платіжні системи «**Visa**», «**MasterCard**» чи національна платіжна система «**ПРОСТІР**». Платіжна установа є непрямым учасником міжнародних карткових платіжних систем «**Visa**» та «**MasterCard**».

5.3. Інформація про залучених осіб, які безпосередньо будуть задіяні під час надання зазначених послуг та опис порядку взаємодії з ними під час надання зазначених послуг.

5.3.1. Ініціатори платіжних операцій (юридичні особи/фізичні особи-підприємці, в тому числі Торговці, надавачі фінансових послуг). Платіжна установа укладає відповідний договір з юридичною особою/фізичною особою - підприємцем по забезпеченню перерахування коштів на рахунки фізичних осіб за наданими юридичною особою/фізичною особою-підприємцем розпорядженнями (платіжними інструкціями) щодо виконання платіжних операцій на користь отримувачів відповідно до протоколу технічної взаємодії захищеними каналами зв'язку, в яких зазначається унікальний номер електронного платіжного засобу Отримувача та інші дані, необхідні для здійснення платіжної операції. Договір визначає умови та строки виконання платіжних операцій, що відповідають вимогам законодавства.

5.3.2. Банки-посередники (еквайри). Платіжна установа для перерахування коштів, отриманих від юридичних осіб/фізичних осіб-підприємців, на рахунки фізичних осіб укладає з банками-посередниками відповідні договори про надання послуг з переказу коштів, що здійснюється банками-посередниками, зокрема, у відповідності до правил міжнародних платіжних систем (МПС) для сервісів Visa Direct/MasterCard MoneySend або у відповідності до правил національних платіжних систем.

5.4. Рух інформаційних повідомлень та руху коштів (мал. 5):

5.4.1. Надання ініціатором платіжної інструкції відповідно до протоколу технічної взаємодії з Платіжною установою.

5.4.2. Перерахування ініціатором коштів на розрахунковий рахунок Платіжної установи для забезпечення перерахування банком-посередником коштів Отримувачам (фізичним особам) на рахунки за унікальним номером ЕПЗ.

5.4.3. Направлення через банк-посередника електронного запиту до банку-емітента (учасника МПС/НПС), з яким отримувачем (фізичною особою) укладено договір на обслуговування ЕПЗ, щодо можливості здійснення платіжної операції.

5.4.4. Направлення через банк-посередника банком-емітентом підтвердження про авторизацію (можливість виконання платіжної операції на рахунки фізичних осіб за унікальним номером ЕПЗ, зазначеними в платіжних інструкціях).

5.4.5. Інформування банком-посередником Платіжної установи про здійснену платіжну операцію та надання відповідною платіжною системою унікального коду платіжній операції (ID).

5.4.6. Інформування Платіжною установою ініціатора про виконання платіжної операції.

5.4.7. Направлення банком-посередником Реєстру здійснених платіжних операцій на погодження Платіжною установою.

5.4.8. Інформування Платіжною установою банк-посередника про погодження Реєстру здійснених платіжних операцій.

5.4.9. Надання Платіжною установою ініціатору платіжної операції Реєстру проведених платіжних операцій із зазначенням унікальних номерів ЕПЗ отримувачів - фізичних осіб, унікальними кодами платіжних операцій (ID).

5.4.10. Перерахування коштів банком-посередником з розрахункового рахунку Платіжної установи до банку-емітента, який обслуговує рахунки Отримувачів, на користь яких Платниками здійснювались платіжні операції.

5.4.11. Зарахування банком-емітентом коштів на рахунок Отримувача.

IV. ПОРЯДОК РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УМОВИ ТА ПОРЯДОК НАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПЛАТІЖНОЇ ПОСЛУГИ КОРИСТУВАЧУ ТАКОЇ ПОСЛУГИ

1. Розкриття інформації про умови та порядок надання фінансової платіжної послуги користувачу такої послуги (включаючи інформацію про тарифи, комісійні винагороди та збори, які користувач має сплачувати Платіжній установі за надання обраної платіжної послуги, загальну вартість фінансової платіжної послуги для користувача, підтвердження здійснення платіжної операції) здійснюється відповідно до законодавства, зокрема, Закону України «Про платіжні послуги», нормативно-правових актів Національного банку України (зокрема, Положення про порядок розкриття інформації небанківськими надавачами платіжних послуг, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 17.08.2022 № 181).

2. Користувач має право доступу до інформації щодо діяльності Платіжної установи.

3. Платіжна установа зобов'язана розкривати шляхом розміщення із наданням безоплатного доступу на своїх веб-сайтах (веб-сторінках) в обсязі та порядку, встановлених Національним банком України, таку інформацію:

- повне найменування, ідентифікаційний код, юридичну адресу та фактичне місцезнаходження Платіжної установи, контактний номер телефону або інший спосіб зв'язку для оперативного звернення користувачів;

- перелік платіжних послуг, що надаються Платіжною установою, відомості про участь у платіжних системах, виконання функцій оператора платіжної системи, технологічного оператора (за наявності);

- відомості про ліцензії та дозволи, видані Платіжній установі;

- відомості про всі знаки для товарів і послуг (торговельні марки), які використовує Платіжна установа під час надання платіжних послуг;

- іншу інформацію про Платіжну устанovu, що підлягає оприлюдненню відповідно до законодавства.

4. Платіжна установа зобов'язана здійснювати розкриття інформації державною мовою. Платіжна установа має право одночасно розкривати інформацію користувачам іншою мовою (іншими мовами) з урахуванням вимог Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

5. Платіжна установа зобов'язана забезпечувати користувачам вільний доступ до актуальної інформації, що підлягає розкриттю відповідно до законодавства, та без справляння додаткової плати за доступ до такої інформації, ознайомлення чи інше її використання, крім випадків, прямо визначених законодавством України.

6. Платіжна установа зобов'язана уносити зміни до інформації, що підлягає розкриттю, шляхом її розміщення на власному вебсайті, включаючи інформацію у формі окремих документів, та оформлювати зміни до інформації шляхом її викладення в новій редакції із зазначенням дати, з якої набувають чинності відповідні зміни.

Платіжна установа зобов'язана розміщувати оновлену інформацію протягом п'яти робочих днів із дня настання відповідних обставин або дня, коли Платіжна установа дізналася або повинна була дізнатися про настання відповідних обставин.

7. Інформація, що підлягає розкриттю, повинна бути доступною користувачам вебсайту цілодобово з використанням безкоштовного або загальнодоступного програмного забезпечення.

Інформація, що підлягає розкриттю, не повинна бути зашифрованою або захищеною від доступу іншими засобами, що не дають змоги здійснити ознайомлення відвідувача вебсайту з її змістом без використання програмного забезпечення або технічних засобів інших, ніж браузер (вебголядач), загальнодоступне або безкоштовне програмне забезпечення.

Доступ до інформації, розміщеної на власному вебсайті Платіжної установи, не може бути обумовлений вимогою реєстрації відвідувача вебсайту або надання ним персональних даних, а також вимогою укладення ним ліцензійних чи інших угод із правовласником програмного забезпечення, що передбачає стягування з відвідувача вебсайту плати.

Користувачі повинні мати повний функціональний доступ до інформації, що підлягає розкриттю, та функцій вебсайту з використанням загальнодоступного або безкоштовного спеціалізованого апаратного та програмного забезпечення, а також із використанням мобільних пристроїв.

8. Платіжна установа зобов'язана розкривати інформацію на вебсайті в порядку, що забезпечує:

1) захист від знищення, перекручення, модифікації і блокування доступу до інформації, розміщеної на вебсайті, а також від інших неправомірних дій стосовно такої інформації;

2) достовірність інформації, що розміщується на вебсайті;

3) відповідність інформації, що розміщується на вебсайті Платіжної установи, інформації, яка надається Платіжною установою Національному банку України.

9. Надання платіжних послуг (у тому числі виконання окремих або разових платіжних операцій) здійснюється на підставі договору, що укладається між Платіжною установою та користувачем відповідно до вимог законодавства, на узгоджених сторонами умовах.

Договір про надання платіжних послуг укладається в письмовій формі (паперовій або електронній). Договір про надання платіжних послуг може укладатися шляхом приєднання користувача до договору, розміщеного на веб-сайті Платіжної установи в мережі Інтернет. Усі поточні редакції публічної пропозиції укладення договору та документів, що містять інформацію про комісійні винагороди, процентні ставки, що застосовуються до обраної користувачем платіжної послуги, що надається користувачу, зберігаються на веб-сайті Платіжної установи із зазначенням строку їх дії. Користувачі мають право в будь-який час отримати доступ до всіх редакцій публічної пропозиції укладення договору та інших документів, що розміщені на веб-сайті надавача платіжних послуг.

10. Перед укладенням договору про надання платіжних послуг Платіжна установа зобов'язана надати користувачу на безоплатній основі інформацію про умови, що стосуються надання платіжної послуги відповідно до договору, у тому числі:

1) інформацію про Платіжну установу:

а) найменування Платіжної установи, її місцезнаходження, фактичну адресу, за якою здійснюється надання платіжних послуг, контактну інформацію, включаючи номер телефону, адресу електронної пошти або іншого способу для здійснення оперативних контактів із Платіжною установою;

б) реєстраційний номер з Реєстру платіжної інфраструктури та іншу інформацію, що дає змогу ідентифікувати Платіжну установу у Реєстрі платіжної інфраструктури;

2) контактну інформацію (адресу, номер телефону тощо) Національного банку України та органів з питань захисту прав споживачів;

3) інформацію про платіжну послугу:

а) опис основних характеристик платіжної послуги та умови її надання;

б) умови надання додаткових послуг;

в) форму та порядок надання і відкликання згоди платника на виконання платіжної операції;

г) порядок прийняття до виконання платіжної інструкції Платіжною установою та настання моменту безвідкличності платіжної інструкції;

г) посилання на робочий та операційний час Платіжної установи, на максимальний час виконання платіжних операцій;

д) посилання на ліміти (обмеження) використання платіжних інструментів;

4) інформацію про комісійні винагороди, процентні ставки, що застосовуються до обраної користувачем платіжної послуги:

а) перелік усіх тарифів, комісійних винагород та зборів, які користувач має сплачувати Платіжній установі за надання обраної платіжної послуги;

б) інформацію про процентні ставки, що застосовуються до обраної користувачем платіжної послуги, та методику їх обчислення;

в) інформацію про штрафи, пені, що застосовуються до обраної користувачем платіжної послуги, та методику їх обчислення;

5) інформацію про спосіб комунікації:

а) засоби зв'язку для передавання інформації або повідомлення відповідно до договору, включаючи технічні вимоги до обладнання та програмного забезпечення користувача (за потреби);

б) обсяг, порядок і часовий проміжок надання інформації відповідно до обраної користувачем платіжної послуги;

б) інформацію про заходи безпеки:

а) інформацію про зобов'язання користувача щодо забезпечення ним збереження платіжних інструментів та індивідуальної облікової інформації;

б) інформацію про процедури проведення заходів, спрямованих на запобігання невиконанню або неналежному виконанню платіжних операцій, а також про відповідальність надавача платіжних послуг у разі невиконання або неналежного виконання платіжних операцій;

в) процедуру взаємодії між Платіжною установою та користувачем на випадок шахрайства (підозри шахрайства) або загрози безпеці виконання платіжної операції;

г) процедуру взаємодії між Платіжною установою та користувачем у разі здійснення неакцептованих, помилкових, неналежних платіжних операцій та порядок звернення користувача за

відшкодуванням збитків, завданих у результаті платіжних операцій, проведених Платіжною установою;

7) інформацію про строк дії договору, порядок внесення змін до договору, умови припинення договору;

8) інформацію про механізм захисту прав користувача та порядок врегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання платіжних послуг.

11. Інформація та умови договору про надання платіжних послуг надаються Платіжною установою у спосіб, що забезпечує вільний доступ користувача до такої інформації, у належному вигляді, викладені українською мовою. Крім української мови, Платіжна установа за наявності технічної можливості може додатково надати користувачу таку інформацію іншою мовою на вибір користувача.

Інформація та умови договору про надання платіжних послуг можуть надаватися шляхом ознайомлення користувача з проектом договору в електронному або паперовому вигляді (без стягнення додаткової плати) або шляхом надання користувачу доступу до публічного (мережевого) ресурсу, на якому розміщений проект договору.

12. Під час надання інформації споживачу до укладення договору про надання платіжних послуг Платіжна установа повинна дотримуватися вимог законодавства, у тому числі законодавства у сфері захисту прав споживачів, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

13. Перед ініціюванням платіжної операції Платіжна установа зобов'язана надати платнику наявну інформацію про:

1) максимальний час виконання платіжної операції;

2) комісійні винагороди та інші збори, які платник має сплатити у процесі виконання платіжної операції (за технічної можливості кожна комісійна винагорода має зазначатися окремо), та загальну суму коштів, необхідних для виконання платіжної операції.

14. Після ініціювання платіжної інструкції Платіжна установа зобов'язана надати ініціатору у спосіб, визначений договором, таку інформацію:

1) дату і час отримання платіжної інструкції;

2) дату і час прийняття до виконання платіжної інструкції Платіжної установи;

3) інформацію про відмову Платіжної установи у прийнятті платіжної інструкції до виконання (у разі відмови).

15. Після виконання платіжної операції Платіжна установа зобов'язана надати платнику у спосіб та в порядку, визначені договором, таку інформацію:

1) відомості, які дають змогу платнику ідентифікувати виконану платіжну операцію та інформацію про отримувача (за наявності технічної можливості);

2) суму платіжної операції у валюті рахунку платника та у валюті платіжної операції;

3) суму всіх комісійних винагород та зборів, що утримані з платника за виконання платіжної операції (за наявності технічної можливості розмір кожної комісійної винагороди зазначається окремо);

4) дату і час прийняття до виконання платіжної інструкції.

16. Після виконання платіжної операції Платіжна установа зобов'язана надати отримувачу у спосіб, визначений договором, таку інформацію:

1) відомості, які дають змогу отримувачу ідентифікувати виконану платіжну операцію, інформацію про платника та інші відомості, що супроводжують платіжну інструкцію;

2) суму платіжної операції у валюті рахунку отримувача та у валюті платіжної операції;

3) суму всіх комісійних винагород та зборів, що утримані з отримувача за виконання платіжної операції (за наявності технічної можливості розмір кожної комісійної винагороди зазначається окремо).

V. СТРОКИ ТА ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

1. Платіжна установа за здійсненими платіжними операціями обліковує та зберігає електронні розпорядження, квитанції, Реєстри платіжних операцій. Усі платіжні операції підлягають обов'язковому відображенню в цих реєстрах у день їх здійснення, протягом операційного часу.

2. Засобами програмного забезпечення, АПК відповідної платіжної системи забезпечується реєстрація операцій з надання фінансових платіжних послуг в електронному вигляді.

3. Платіжна установа забезпечує довгострокове зберігання всієї інформації про платіжні операції у вигляді Реєстрів платіжних операцій, що виключає несанкціонований доступ до неї, будь-яку її зміну чи перетворення шляхом ведення журналів доступу та змін, що повинно бути реалізовано засобами програмного забезпечення Платіжної установи.

4. Оператор відповідної платіжної системи забезпечує зберігання інформації про проведені платіжні операції засобами АПК відповідної платіжної системи на носіях інформації та у формі, що дозволяє перевірити цілісність, достовірність та авторство електронних документів.

У разі неможливості зберігання електронних документів із забезпеченням цілісності даних на носіях інформації протягом строку, встановленого для паперових документів, електронні документи повинні зберігатися у вигляді завіреної паперової копії засобами оператора відповідної платіжної системи.

5. За результатами операційного дня Платіжною установою забезпечується щоденне створення резервних копій накопичених за операційний день електронних документів та інформації про проведені протягом операційного дня платіжні операції.

6. У разі використання квитанцій, Реєстрів платіжних операцій, електронних розпоряджень при здійсненні фінансового моніторингу Платіжною установою, що потребує більш тривалого зберігання, такі документи виокремлюються та до них застосовуються правила зберігання документів по здійсненню фінансового моніторингу з дотриманням вимог законодавства зі здійснення фінансового моніторингу.

7. Платіжна установа забезпечує зберігання інформації про кожну платіжну операцію, включаючи наступну інформацію щодо кожної операції (але не обмежуючись цими даними):

- дата/час здійснення операції в інформаційній системі Платіжної установи;
- дата/час здійснення операції в системі обліку оператора Платіжної системи (із зазначенням годин, хвилин та секунд);
- дані про Платника/Отримувача за платіжною операцією;
- місце/спосіб ініціювання та завершення платіжної операції, сума та валюта операції, форма розрахунків тощо.

8. Платіжна установа зберігає інформацію про платіжні операції в електронній формі. Інформація про платіжні операції може зберігатися у файлах або у записах в базах даних інформаційної системи Платіжної установи.

Інформація зберігається таким чином, щоб вона могла бути повністю відновлена стосовно кожної з проведених платіжних операцій.

9. Усі документи, що підтверджують надання платіжних послуг (виконання платіжних операцій), зберігаються Платіжною установою не менше п'яти років з дня припинення ділових відносин з користувачем або з дня завершення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з користувачем.

10. Спосіб зберігання інформації про платіжні операції має забезпечувати: надійність зберігання, цілісність інформації, виключати несанкціонований доступ до них, будь-яку зміну чи перетворення.

Вказані цілі досягаються такими заходами:

- уповноважений працівник Платіжної установи не рідше одного разу на 3 місяці здійснює вибірку перевірку цілісності, достовірності та авторства електронних документів, для чого він має впевнитися в можливості читання електронного документу, а для документів, на яких накладено електронний підпис, – також вибіркової перевірки накладеного електронного підпису шляхом його зчитування/перевірки через відповідні сервіси або програмне забезпечення;

- повноваження на видалення інформації (у вигляді файлів або записів у базах даних) може мати лише працівник Платіжної установи з відповідним рівнем доступу;

- програмне забезпечення інформаційної системи Платіжної установи не налаштоване на видалення інформації, що зберігається, а також на її модифікацію у тих випадках, коли така модифікація може призвести до втрати актуальної інформації, що була створена раніше;

- всі події, що призводять до видалення або модифікації інформації, протоколюються;

- заходами, передбаченими правилами відповідних платіжних систем.

11. Платіжна установа забезпечує створення архівів електронних документів у наступних випадках:

- з метою заощадження або оптимізації дискового простору, оптимізації ресурсів інформаційної системи Платіжної установи тощо;

- у разі необхідності передавання документів у вигляді архіву Національному банку України, іншим органам державної влади або іншим відповідним особам;

- у разі необхідності вжиття заходів щодо додаткового резервування документів, які входять до архіву;

- інших випадках, передбачених внутрішніми документами Платіжної установи з питань інформаційної безпеки та забезпечення безперервності діяльності.

12. Строк зберігання архівів електронних документів відповідає строку зберігання відповідної інформації/електронних документів, які містяться у таких архівах.

13. Платіжна установа забезпечує можливості щодо відновлення інформації з архіву та використання інформації/електронних документів у будь-який час.

VI. ОПИС КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГАМИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОПЕРАТОРІВ ТА УЧАСТІ НАДАВАЧА ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ У ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМАХ

1. Платіжна установа для забезпечення окремих технологічних функцій може залучати технологічного оператора платіжних послуг на підставі відповідного договору з ним, що передбачає надання технологічним оператором Платіжній установі відповідних технологічних послуг.

До технологічних функцій, які забезпечує технологічний оператор під час надання платіжних послуг з переказу коштів відносяться, зокрема:

- обмін інформацією та інша технічна взаємодія з операторами платіжних систем, розрахунковими банками платіжних систем, платниками, отримувачами, еквайрами (банками та небанківськими надавачами платіжних послуг), іншими надавачами платіжних послуг-посередниками;

- оброблення та зберігання інформації у платіжних системах за правилами таких платіжних систем;

- формування, обробка, передача, одержання та зберігання електронних документів та іншої інформації за платіжними операціями з переказу коштів;

- інші технологічні функції, які є необхідними для надання платіжних послуг з переказу коштів.

2. Технологічний оператор несе відповідальність перед Платіжною установою за захист інформації, заходи інформаційної безпеки та дотримання технологічних вимог під час надання платіжних послуг з переказу коштів і здійснюється свою діяльність відповідно до внутрішніх документів технологічного оператора, в тому числі тих, що були погоджені Національним банком України.

3. Платіжна установа зобов'язана здійснювати контроль та несе відповідальність за дотримання технологічним оператором умов та порядку надання відповідних послуг Платіжній установі згідно з укладеними між ними договорами.

Платіжна установа зобов'язана здійснювати контроль наявності відповідного статусу технологічного оператора перед укладанням з ним договору.

Технологічний оператор для надання послуг Платіжній установі повинен бути включений до Реєстру платіжної інфраструктури.

4. При забезпеченні технологічним оператором проведення платіжних операцій з переказу коштів, під час яких використовуються електронні платіжні засоби, обробка інформації за такими

операціями, а також збереження, передання даних щодо електронних платіжних засобів та їхніх держателів, технологічний оператор повинен відповідати вимогам Стандарту безпеки даних індустрії платіжних карток (PCI DSS) та іншим вимогам платіжних систем, проходити відповідні періодичні аудиторські перевірки та надавати Платіжній установі документи про успішне проходження таких аудитів та відповідні сертифікати відповідності відповідним стандартам безпеки.

5. Технологічний оператор:

- забезпечує згідно з правилами відповідних платіжних системи та/чи відповідно до умов укладених договорів безперебійне та якісне обслуговування Платіжної установи;

- забезпечує конфіденційність інформації;

- забезпечує своєчасне відновлення надання критичних послуг у разі виникнення надзвичайної ситуації (чинники та обставини, що становлять загрозу для безперервності діяльності: економічна криза, терористичний акт, природні катастрофи (землетрус, зсув, обвал, сель, цунамі, лавина, повінь, смерч, посуха, заморозки, гроза, природна пожежа), техногенні катастрофи та аварії (вибух, пожежа), масові заворушення, збої в постачанні електроенергії, кіберінциденти в платіжній інфраструктурі та кібератаки на неї);

- повідомляє Платіжній установі про порушення своєї діяльності, що можуть вплинути на безперервність діяльності учасників ПС, оператора ПС;

- погоджує з Платіжною установою передавання виконання функцій іншому технологічному оператору, відомості щодо якого внесені до Реєстру платіжної інфраструктури;

- повідомляє Платіжну установу про внесення змін до програмно-технічних засобів, які технологічний оператор використовує для надання послуг.

6. Платіжна установа має право брати участь у платіжних системах, зареєстрованих Національним банком України.

Порядок вступу до платіжної системи полягає у виконанні Платіжною установою процедур та дотриманням правил, встановлених правилами платіжних систем та договорами з операторами платіжної системи.

7. Взаємовідносини між Платіжною установою та платіжними системами, операторами платіжних систем, розрахунковими банками платіжних систем, технологічними операторами та іншими учасниками системи здійснюються відповідно до правил відповідної платіжної системи, учасником якої Платіжна установа, та договорами, укладеними між Платіжною установою та зазначеними суб'єктами.

8. Вимоги до Платіжної установи, як учасника платіжних систем, порядку реєстрації та внесення до Реєстру платіжної інфраструктури відомостей про учасника платіжної системи, визначаються, зокрема, Положенням про порядок здійснення оверсайту платіжної інфраструктури в Україні, затвердженим Постановою Правління Національного банку України 24.08.2022 № 187 та Положенням про реєстрацію платіжних систем, учасників платіжних систем та технологічних операторів платіжних послуг, затвердженим Постановою Правління Національного банку України від 26.09.2022 № 208.

9. Оператор платіжної системи здійснює загальне управління ризиками в платіжній системі, з метою забезпечення ефективності і безперебійності функціонування ПС, відповідно правил платіжної системи та з урахуванням вимог нормативних документів Національного банку України, законодавства України, відповідних методичних рекомендацій розроблених Національним банком України. Для здійснення управління ризиками створюється система управління ризиками у платіжній системі.

Платіжна установа створює комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками, яка відповідає таким принципам:

1) ефективність – забезпечення об'єктивного визначення величини ризиків надавача фінансових послуг та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками;

2) своєчасність – своєчасне (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення всіх суттєвих ризиків на всіх організаційних рівнях;

3) структурованість – чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками та відповідальності згідно з таким розподілом між усіма структурними підрозділами, працівниками та розмежування (відокремлення) функції контролю від здійснення операцій, що передбачає уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції, які генерують ризик, та виконує функції контролю за ними;

4) комплексність – охоплення системою управління ризиками всіх видів діяльності на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах;

5) пропорційність, адекватність – відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі, його розміру, видам здійснюваної діяльності, групі суспільної важливості, комплексності та складності діяльності, операцій;

6) незалежність – виключення можливості впливу на систему управління ризиками та осіб, які відповідальні за її здійснення;

7) конфіденційність – обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення.

10. Управління безперервністю діяльності платіжної інфраструктури передбачає забезпечення відповідного рівня обслуговування користувачів платіжної системи навіть у випадку, якщо відбувся інцидент в системі під час виконання стандартного розрахункового процесу.

Платіжна установа, як учасник платіжної системи повинна забезпечити спроможність своєчасно та ефективно виконувати/надавати критичні операції/послуги в штатному режимі діяльності платіжної інфраструктури та в надзвичайних ситуаціях.

Платіжна установа для забезпечення безперервності діяльності здійснює наступні організаційні та технічні заходи, забезпечуючи належний контроль за їх виконанням та встановлюючи відповідно до них у своїх документах порядок забезпечення безперервності діяльності:

1) створення детальної схеми комплексу програмно-апаратних засобів з описом функціонального призначення та взаємозв'язку його компонентів;

2) визначення переліку критично важливих компонентів комплексу програмно-апаратних засобів та даних, потрібних для надання критичних послуг, запровадження політики їх резервування та відновлення;

3) забезпечення роботи критично важливих компонентів комплексу програмно-апаратних засобів джерелами безперебійного електроживлення;

4) здійснення резервного копіювання баз даних та інших даних, потрібних для надання критичних послуг;

5) забезпечення моніторингу всіх компонентів комплексу програмно-апаратних засобів, реєстрації та аналізу інцидентів, пов'язаних із порушенням безперервності діяльності;

6) забезпечення дотримання вимог законодавства України у сфері інтелектуальної власності під час використання програмного забезпечення на всіх компонентах комплексу програмно-апаратних засобів.

11. Система управління кіберризиками та ризиками безпеки Платіжної установи, як учасника платіжної системи, повинна бути побудована на належному рівні відповідно до вимог законодавства України та рекомендацій Національного банку України, що забезпечується в тому числі вжиттям

заходів, спрямованих на запобігання, обмеження впливу та наслідків кіберзагроз, кіберінцидентів та кібератак.

Заходи захисту мають передбачати, зокрема:

- 1) захист інформаційних ресурсів платіжної інфраструктури;
- 2) захист від ризиків, що виникають унаслідок установлених взаємозв'язків;
- 3) захист критично важливих елементів платіжної інфраструктури до, під час та після впровадження змін у діяльності;
- 4) захист від внутрішніх загроз, джерелом яких є персонал;
- 5) навчання персоналу з питань кіберстійкості;

Заходи захисту мають забезпечувати, зокрема:

- 1) безперервне, надійне функціонування та доступність інформаційних систем;
- 2) цілісність інформації, що зберігається та/або передається через інформаційні системи;
- 3) захищеність, конфіденційність, цілісність та доступність даних, що зберігаються та/або передаються;
- 4) відповідність діяльності вимогам законодавства та міжнародним стандартам.

12. Платіжна установа під час здійснення переказу коштів у платіжній системі може:

- обслуговувати Платника, а саме: забезпечувати лише ініціювання платіжної операції, в той час як укладений договір з Отримувачем має інший учасник платіжної системи;
- обслуговувати Отримувача, а саме: забезпечувати лише завершення платіжної операції, в той час як ініціювання платіжної операції Платником забезпечує інший учасник платіжної системи.

13. У разі обслуговування Платника під час здійснення переказу коштів у платіжній системі Платіжна установа перед ініціюванням платіжної операції:

- забезпечує Платнику (фізичній особі) можливість обрання Отримувача з переліку Отримувачів, зареєстрованих у платіжній системі, з відображенням інформації про Отримувача (найменування, торговельної марки, переліку товарів/послуг Отримувача), якщо це передбачено правилами платіжної системи;
- отримує дозвіл/заборону від платіжної системи щодо можливості переказу коштів від даного Платника на користь обраного ним Отримувача, якщо це передбачено правилами платіжної системи.

Платіжна установа інформує платіжну систему про успішне ініціювання переказу у строки та способом, які передбачені правилами платіжної системи.

У разі обслуговування Отримувача під час здійснення переказу коштів у Платіжній системі Платіжна установа:

- реєструє Отримувача у платіжній системі, передаючи до платіжної системи перед ініціюванням платіжної операції інформацію про Отримувача (найменування, торговельну марку, перелік товарів/послуг Отримувача), якщо це передбачено правилами платіжної системи;
- забезпечує одержання від Отримувача дозволу/заборони щодо можливості переказу коштів від Платника на користь Отримувача та передачу такого дозволу/заборони до платіжної системи, якщо це передбачено правилами платіжної системи;
- інформує платіжну систему про успішне завершення платіжної операції у строки та способом, які передбачені правилами платіжної системи.

14. Якщо Платіжна установа під час здійснення переказу коштів у платіжній системі обслуговує лише Платника, то вона повинна забезпечити свої зобов'язання перед іншим учасником платіжної системи (який обслуговує Отримувача за даною платіжною операцією) коштами на рахунку «2654» Платіжної установи в розрахунковому банку платіжної системи.

Якщо Платіжна установа під час здійснення переказу коштів у платіжній системі обслуговує лише Отримувача, то вона може отримати кошти на забезпечення такого переказу від іншого учасника платіжної системи (який обслуговує Платника за даним переказом) на рахунок «2654» Платіжної установи в розрахунковому банку платіжної системи.

15. Відповідно до укладених договорів з учасниками платіжної системи оператор платіжної системи на підставі інформації про здійснені платіжні операції через платіжну систему готує документи для проведення розрахунків. Розрахунки за платіжними операціями можуть здійснюватися через розрахунковий банк шляхом взаємозаліку зустрічних зобов'язань між учасниками платіжної системи на підставі клірингових вимог.

16. Платіжна установа може діяти як непрямий учасник міжнародної платіжної системи (МПС) під час:

- переказу коштів, який ініціюється Платником з використанням ЕПЗ;
- переказу коштів, який завершується шляхом зарахування коштів на ЕПЗ Отримувача.

Зазначені перекази коштів здійснюються за правилами, процедурами та технологією відповідної МПС та вважаються здійсненим у відповідній МПС.

Платіжна установа може не передавати інформацію про такі перекази (може не реєструвати перекази) у будь-якій іншій Платіжній системі, ніж ця МПС, у випадках коли кліринг з іншими надавачами платіжних послуг Платіжній установі не потрібен.

Правилами МПС (Visa International та MasterCard) не передбачено відкриття рахунків непрямим учасникам (небанківським платіжним установам) у розрахункових банках цих МПС.

Платіжна установа під час виконання платіжних операцій у якості непрямого учасника МПС використовує будь-який свій розрахунковий рахунок, відкритий в будь-якому банку України.

Обов'язок зареєструвати Платіжну устанovu у Національному банку України як непрямого учасника МПС покладається, відповідно до законодавства, на Еквайра або банка-посередника із зарахування коштів на електронні платіжні засоби, які є прямими учасником МПС, після укладення відповідного договору з Платіжною установою.

VII. ОПИС ПОРЯДКУ ІНФОРМУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ ПРО ПРИЗУПИНЕННЯ/ПРИПИНЕННЯ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

1. Платіжна установа інформує користувачів платіжних послуг про призупинення/припинення надання фінансових платіжних послуг за наявності підстав, у спосіб та у строки, передбачені договором про переказ коштів та/або чинним законодавством України.

2. У випадку тимчасового призупинення надання фінансових платіжних послуг з переказу коштів з технічних причин (проведення регламентних технічних робіт) чи з інших підстав, Платіжна установа інформує користувачів фінансових платіжних послуг про тимчасове призупинення надання відповідних послуг шляхом розміщення інформації на власних вебсайтах.

3. Платіжна установа протягом трьох робочих днів із дня отримання повідомлення Національного банку України про припинення авторизації діяльності Платіжної установи з надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг зобов'язана оприлюднити на власних вебсайтах інформацію про припинення діяльності з надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг.

Платіжна установа із дати отримання повідомлення Національного банку України про припинення авторизації його діяльності з надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг втрачає право укладати нові договори з надання фінансових платіжних послуг та/або продовжувати строк дії укладених договорів про надання фінансової платіжної послуги, та/або вносити зміни до укладених договорів, які призводять до збільшення зобов'язань, проте продовжує виконувати невиконані зобов'язання за укладеними договорами про надання фінансових платіжних послуг до їх повного виконання.

4. У випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Платіжна установа як суб'єкт первинного фінансового моніторингу може без попереднього попередження (інформування) користувача платіжних послуг відмовитися від проведення фінансової операції, відмовитися від проведення фінансової операції у разі:

- якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим або якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

- встановлення клієнту неприйнятно високого ризику або ненадання клієнтом необхідних для здійснення належної перевірки клієнта документів чи відомостей;

- подання клієнтом чи його представником суб'єкту первинного фінансового моніторингу недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

- виявлення у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, що банк або інша фінансова установа, з якою встановлені кореспондентські відносини, є банком-оболонкою та/або підтримує кореспондентські відносини з банком-оболонкою;

- якщо здійснення ідентифікації особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановлення її кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією є неможливим.

Платіжна установа як суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення підозрілої фінансової операції.

Платіжна установа як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язана негайно, без попереднього повідомлення клієнта (особи), заморозити активи, пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

Платіжна установа як суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що здійснює або забезпечує здійснення фінансових операцій, має право зупинити здійснення таких операцій, якщо вони є підозрілими, та зобов'язаний зупинити такі фінансові операції у разі виникнення підозри, що вони містять ознаки вчинення кримінального правопорушення, визначеного Кримінальним кодексом України.

5. Платіжна установа під час надання послуг з переказу коштів зобов'язана відмовляти у здійсненні платіжних операцій санкційним особам у випадках, передбачених Законом України "Про санкції".

6. Також, Платіжна установа може призупинити/припинити надання фінансових платіжних послуг користувачам платіжних послуг у таких випадках (але не виключно):

- проведення планових профілактичних робіт, усунення виявлених збоїв або недоліків;
- з причин, через які здійснити переказ коштів за наданою користувачем платіжних послуг інформацією (розпорядженням) неможливо;
- якщо переказ коштів не відповідає встановленим обмеження щодо суми або іншим критеріям відповідно до договору про переказ коштів;
- передбачених нормативно-правовими актами Національного банку України, в тому числі Положенням про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженим Постановою Правління Національного банку України від 28.07.2020 № 107;
- якщо Платіжна установа отримала документи/приписи повноважних державних органів, які забороняють здійснення фінансових операцій Платником/Отримувачем або на їх користь;
- якщо сума чарджбеків (Chargeback) за будь-який календарний місяць перевищує певний відсоток від загальної суми платіжних операцій, прийнятих на користь користувача платіжних послуг (Торговця, надавача фінансових послуг);
- якщо сума простроченої заборгованості користувача платіжних послуг перед Платіжною установою перевищує відповідний розмір і строк її погашення, встановлені договором про переказ коштів;
- якщо користувач платіжних послуг грубо або систематично порушує умови договору про переказ коштів;
- якщо в діяльності користувача платіжних послуг є ознаки шахрайства або незаконного (забороненого) виду діяльності, або якщо діяльність користувача платіжних послуг завдає шкоди репутації Платіжної установи/еквайра/платіжної системи;
- якщо діяльність користувача платіжних послуг з продажу/виконання/надання товарів/робіт/послуг, на користь якого ініціюється платіжна операція, потребує спеціальних дозволів/ліцензій за відсутності підтвердження наявності таких дозволів/ліцензій у користувача платіжних послуг;
- якщо Торговець, надавач фінансових послуг проводить діяльність відмінну від заявленої Платіжній установі перед встановленням/під час ділових відносин.

VIII. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Установою з метою здійснення функцій щодо ПВК/ФТ, у тому числі виявлення порогових та підозрілих платіжних операцій, встановлюються вимоги, що є обов'язковими до виконання працівниками Установи. Установа забезпечує здійснення платіжної операції відповідно до вимог внутрішніх документів з питань ПВК/ФТ, правил роботи платіжних систем, законодавства України з питань ПВК/ФТ та рекомендацій FATF щодо оцінки ризиків, заходів належної перевірки клієнтів, збереження даних, переказів коштів, виявлення і надання повідомлень про підозрілі операції.

Установа відповідно до законодавства затверджує внутрішні документи (правила, програми методик, порядки тощо) щодо проведення первинного фінансового моніторингу, в яких визначаються, зокрема, порядок верифікації, ідентифікації користувачів, які здійснюють ініціювання платіжної операції, заходи їх належної/спрощеної/посиленої перевірки та порядок виявлення порогових та/або підозрілих платіжних операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, мати відношення або призначатися для фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Установа встановлює ділові відносини з користувачами та/або надає фінансові платіжні послуги лише після проведення заходів належної перевірки, в тому числі верифікації, ідентифікації особи користувача та вжиття інших заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері ПВК/ФТ.

Належна перевірка здійснюється в разі:

- встановлення ділових відносин з отримувачами - суб'єктами господарювання;
- наявності підозри;
- здійснення переказів без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 400 000,00 грн;
- виникнення сумнівів у достовірності чи повноті раніше отриманих ідентифікаційних даних клієнта;
- залежно від рівня ризику проведення платіжної операції у разі проведення клієнтом кількох фінансових операцій, що можуть бути пов'язані між собою, на загальну суму, що дорівнює або перевищує 400 000,00 грн.

Ідентифікація та верифікація клієнта – суб'єкта господарювання здійснюються до встановлення ділових відносин, вчинення правочинів проведення фінансової операції (у випадках, передбачених Законом про ПВК/ФТ).

Установа відповідно до законодавства зобов'язана на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел, здійснювати верифікацію клієнта (його представника). Офіційні документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані.

Установа з метою виконання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ, забезпечує:

- наявність у платіжних інструкціях усіх необхідних полів для внесення інформації про платника та/або отримувача переказу;
- супроводження платіжних операцій обов'язковою інформацією про платника і отримувача коштів;
- запровадження належних заходів моніторингу наявності обов'язкової інформації про платіжну операцію та виявлення її реквізитів, заповнених із використанням символів, які не допускаються законодавством/правилами відповідної платіжної системи з використанням якої виконується переказ;
- розроблення і застосування ефективних ризик-орієнтованих процедур із метою прийняття рішення щодо проведення, зупинення, відхилення переказів коштів, у яких відсутня інформація про платника та/або отримувача або які заповнені з використанням символів, що не допускаються правилами відповідної платіжної системи з використанням якої виконується переказ;
- інформування Національного банку України про інших СПФМ, які неодноразово не надають інформацію на запит про платника та/або отримувача переказу коштів.

Відсутністю інформації про платника та/або отримувача переказу – вважається відсутність необхідної інформації, що вимагається у випадках, визначених законодавством про ПВК/ФТ, зокрема:

- інформація про платника (ініціатора платіжної операції):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця, фізичну особу, яка провадить незалежну професійну діяльність) - прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), номер рахунка, з якого списуються кошти/унікальний номер електронного платіжного засобу (у разі ініціювання платіжної операції з використанням електронних платіжних засобів), а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції, який дає змогу здійснити відстеження операції (далі - унікальний обліковий номер фінансової операції), місце проживання (або місце перебування в Україні фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента) або номер та серію (за наявності) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може використовуватися на території України для укладення правочинів), або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або дату і місце народження;

б) юридичну особу - повне найменування та місцезнаходження або ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України/реєстраційний (обліковий) номер платника податків та номер рахунка, з якого списуються кошти/унікальний номер електронного платіжного засобу (у разі ініціювання платіжної операції з використанням електронних платіжних засобів), а в разі відсутності рахунка – унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування та місцезнаходження, номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка – унікальний обліковий номер фінансової операції;

- інформацією про отримувача за платіжною операцією:

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця, фізичну особу, яка провадить незалежну професійну діяльність) - прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), номер рахунка, на який зараховуються кошти/унікальний номер електронного платіжного засобу (у разі проведення платіжної операції з використанням електронного платіжного засобу), а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування та номер рахунка, на який зараховуються кошти/унікальний номер електронного платіжного засобу (у разі проведення платіжної операції з використанням електронного платіжного засобу), а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування та номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.

Неповною інформацією про платника та/або отримувача вважається часткова відсутність необхідної інформації про платника та/або отримувача переказу, що вимагається у вищезазначених випадках.

Беззмисловою інформацією про платника та/або отримувача вважаються випадки якщо у відповідних полях, де має міститися необхідна інформація про платника та/або отримувача переказу, зазначена інформація, яка не має сенсу та/або заповнена як набір випадкових символів (наприклад, "xxxxx" або "АБВГД"), або як слово (словосполучення), що не може вважатися даними платника та/або отримувача переказу (наприклад, "інші", "мій клієнт"), навіть якщо така інформація заповнена з використанням символів, що допускаються правилами відповідної платіжної системи.

Процедури моніторингу переказів коштів, які реалізовані в Установі, зокрема забезпечують:

- виявлення випадків відсутності інформації, неповної інформації та беззмислової інформації;
- дають змогу поєднувати онлайн-моніторинг і подальший моніторинг переказів коштів;
- негайне інформування уповноваженого працівника Установи про збіг з індикаторами онлайн-моніторингу інформації про платника / отримувача переказу коштів.

Установою періодично переглядаються налаштування автоматизованих програмних модулів, що здійснюють моніторинг переказів коштів, щодо актуальності переліку слів (словосполучень), що виявляються як випадки беззмислової інформації, та забезпечуються його актуальність.

У випадку здійснення переказу коштів з використанням ЕПЗ для оплати товарів чи послуг, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо, то Установою застосовуються виключення, передбачені Законом про ПВК/ФТ.

Установою із використанням ризик-орієнтованого підходу розроблені процедури моніторингу переказів коштів, урахувавши:

- особливості клієнтської бази;

- специфіку діяльності (характеру продуктів та послуг, що надаються);
- географію надання послуг [держав (юрисдикцій) учасників переказів];
- канали (способи) надання послуг;
- кількість СПФМ, які неодноразово не надають інформацію про платника та/або отримувача переказу;

- складність траси платежу;
- обсяги та суми переказів, що здійснюються.

Індикатори онлайн-моніторингу інформації про платника та/або отримувача переказу коштів включають:

- проведення переказу коштів на незвично велику суму (суму, що перевищує певний пороговий рівень);

- державою (юрисдикцією) СПФМ платника або СПФМ отримувача є держава, що належить до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF, та/або держава, що має стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ відповідно до заяв FATF;

- переказ коштів, у якому відсутня назва платника та/або отримувача.

Налаштування автоматизованих програмних модулів, що здійснюють моніторинг переказів коштів, передбачають негайне інформування уповноважених працівників Установи в разі виявлення індикаторів онлайн-моніторингу інформації про платника та/або отримувача переказу коштів.

Також запроваджено ризик-орієнтовані процедури прийняття рішення про виконання, відхилення або зупинення переказу коштів у разі встановлення за результатами онлайн-моніторингу переказів коштів випадків відсутності інформації, неповної інформації, беззмстовної інформації або заповнення даних з використанням символів, що не допускаються правилами відповідної платіжної системи з використанням якої виконується переказ.

Установа забезпечує документування розроблених процедур щодо переказів коштів та виконання працівниками делегованих їм обов'язків, ужиття ними дій, прийняття відповідних рішень, пов'язаних із виконанням процедур, таким чином, щоб бути здатним продемонструвати обґрунтоване їх здійснення та оперативно надавати відповідну інформацію на запит НБУ, СУО або правоохоронних органів.

Установа під час ідентифікації та верифікації клієнта – юридичної особи встановлює: повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган (органи управління); ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном; ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами Закону про ПВК/ФТ, за умови відсутності в Установи підозр та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.

У разі ініціювання платіжної операції в межах України з використанням ЕПЗ на суму, що є меншою ніж 30 тисяч гривень, та відсутності ознак пов'язаності такої платіжної операції з іншими платіжними операціями, що в сумі перевищують 30 тисяч гривень, такий переказ повинен супроводжуватися як мінімум номером рахунка або унікальним номером ЕПЗ користувача та номером рахунка або унікальним номером ЕПЗ отримувача, а в разі відсутності рахунка - унікальним обліковим номером платіжної операції.

При цьому Установа як СПФМ, що надає фінансові платіжні послуги користувачу, протягом трьох робочих днів з дня надходження запиту від посередника з проведення платіжної операції або СПФМ, що надає фінансові платіжні послуги отримувачу, зобов'язана на їх запит надати:

1) інформацію про платника/ініціатора:

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові або номер її рахунка, з якого списуються кошти, або унікальний номер ЕПЗ, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер платіжної операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, з якого списуються кошти, або унікальний ЕПЗ, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер платіжної операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер платіжної операції;

2) інформацію про отримувача переказу коштів:

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка, на який зараховуються кошти, або унікальний номер ЕПЗ, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер платіжної операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, або унікальний номер ЕПЗ, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер платіжної операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер платіжної операції.

Установі забороняється виконувати платіжну операцію у разі відсутності інформації, якою повинна супроводжуватися платіжна операція у випадках, передбачених Законом про ПВК/ФТ.

Якщо, надаючи фінансові платіжні послуги, Установою під час забезпечення виконання платіжної операції виявлено факт відсутності даних платника/ініціатора/отримувача, або такі дані заповненні з використанням символів, що не допускаються Установою/правилами відповідної платіжної системи, Установа повинна прийняти рішення на основі ризик-орієнтованого підходу та відповідно до внутрішніх документів з питань ПВК/ФТ, або щодо відмови від виконання такої платіжної операції, або подання запиту на отримання необхідної інформації до чи після здійснення перерахування коштів на рахунок отримувача.

Вимоги щодо супроводження переказу інформацією та щодо здійснення належної перевірки платника/ініціатора/отримувача в частині даних, наведених в цьому розділі Правил не поширюються на випадки здійснення:

1) платіжної операції з метою сплати податків, зборів, платежів, зборів на обов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування, штрафних санкцій та пені за порушення законодавства до державного і місцевих бюджетів, Пенсійного фонду, на рахунки органів державної влади, органів місцевого самоврядування або переказу коштів за житлово-комунальні послуги;

2) платіжної операції, у разі якщо використовуються ЕПЗ для оплати товарів чи послуг і номер ЕПЗ супроводжує переказ на всьому шляху руху коштів;

3) платіжної операції на суму, що є меншою ніж 30 тисяч гривень для зарахування на рахунок отримувача виключно з метою оплати вартості товарів, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом, процентів за кредитом тощо за умови, що установа, яка надає фінансові платіжні послуги отримувачу, може здійснити відстеження через отримувача за допомогою унікального облікового номера платіжної операції платіжної операції та визначити особу, яка уклала договір з отримувачем про поставку товарів, виконання робіт, надання послуг, надання кредиту.

ІХ. ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ці Правила вступають в силу з моменту їх затвердження Генеральним директором.

2. У разі невідповідності будь-якої частини цих Правил законодавству України, у тому числі у зв'язку з прийняттям нових нормативно-правових актів, ці Правила будуть діяти лише в тій частині, яке не суперечить законодавству України.

Усього в цьому документі пронумеровано,
прошито, скріплено підписом
62 (шестдесят два) аркушів

«11» листопада 2024 року

Генеральний директор
ТОВ «ФК «АТІМ ФІНАНС»

Андрій Веремчук

